
Akbaba
Bayramınız Kutlu Olsun

İLÂN

7 milyon liralık yeni Dev Çekiliş için son para yatırma tarihi: 31 Aralık

Birinci Dev Çekilişten faydalanamıyanlar için yeni Dev Çekiliş iyi bir fırsattır. Kapınızı çalan bu fırsatı kaçırmayınız. 31 Aralık 1965 tarihine kadar tasarruflarınızı İŞ Bankasına yatırınız.

60 APARTMAN DAİRESİ

5 ADET	100.000 LİRA
10 ADET	50.000 LİRA
50 ADET	10.000 LİRA
100 ADET	5.000 LİRA
500 ADET	1.000 LİRA

ayrıca

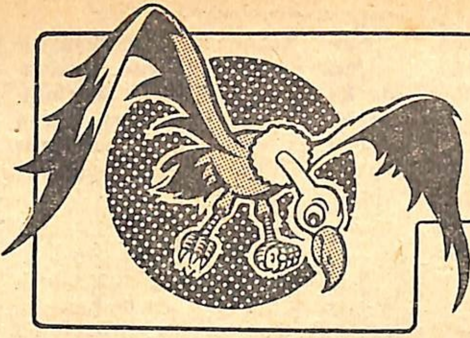
15.000 ADET

para ikramiyeleri

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans: 6081—233)

Akbaba

Yıl: 43 Cilt: 9 Sayı: 44 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 27 Ekim 1965

Yanlış Söylenen Doğru!

BELKİ siz bu yazıyı okurken, artık kendisine «Sâbık Başbakan» diyeceğimiz Suat Hayri Ürgüplü, haklı bir konuda haksız konuştu.

Biliyorsunuz, Kıbrıs'ta yeni bir durum var: Bir ruhanî el, yeşil adayı kan ve ateş kızılına boyayacak bombanın fitiline elindeki uğursuz kibritin alevini yaklaştırıp yaklaştırıp çekiyor...

Bu korkunç oyun nasıl bir yangın çıkarır, bu yangın kol kol, sınırlar aşarak nerelere kadar uzanır, kimleri yakar, kül eder, bilinmez.

Kıbrıs, bir ada meselesi olmaktan çıkmış, bir şeref, bir onur meselesi olmuştur.

Dünyanın, artık «Allah Allah» sesleriyle süngü hücumu çağında olmadığını biliyoruz. Türkiyenin atomu yok, onu da biliyoruz. Ama başkaları da şunu bilsinler: Türkiyenin tarihi var!

İnönü'nün Kıbrıs'a bir çıkartma yapmayışı, bizce, onun devlet adamı çapını büyüten bir uzak görüştür. Ama olaylar, Türkü, Kıbrıs üstüne iterse.. Türkü, adayı bombalamaya zorlarsa.. Türkü, patrik Athenagorası yarı yaka, yarı sakalından tutup kapı dışarı etmeye sürüklerse.. Türkü, bütün haklarda ve hürriyetlerde kendisi ile eşit tuttuğu rum vatandaşlarına karşı, Fâtih'in çocukları olduğunu unutturacak bir öfkeye kaptırırsa, onu kimse durduramaz. Süveyş önlerinde İngiliz ordusunu, İngiliz donanmasını durduranlar bile!

Ölümden öte köy var mıdır?

İşte, Sayın Ürgüplü, sekiz aydır oturduğu koltuğu, koalisyon arkadaşı Demirel'e bırakırken, bu yeniden sızlamaya, bu yeniden kanamaya başlayan millî yaraya dokundu ve: «Kıbrıs'ta Türk kanı akıtılırsa, İstanbul'da yeni bir 6-7 Eylül görebiliriz» dedi.

İşte, yazımıza başlık yaptığımız «Yanlış söylenen doğru» budur.

Devlet adamı bazı şeyleri bilmez. Cahili olmakla övüneceği bu bazı şeylerden birincisi «öfke»dir.

Bizim geleneğimizde «aman» diyene kılıç vurulmaz. Düşman bile olsa... Türkiye, taaa Gülhane hatt-ı hümayûnundan beri can ve mal emniyetini koruma kaygusundadır. Açık söyliyelim:

Biz, 6-7 Eylül olayları ile övünebilir miyiz?

Sayın Ürgüplü, o günlerde hangi Avrupa dünyasında Türk elçisiydi, hatırlamıyorum. Ama, kendisi bir an düşünsün: Gazeteler, radyolar, televizyonlar bu yüz karası haberi yayınca, acaba kaç gün evinde kapalı kaldı? Acaba kaç gün yabancı devlet adamlarının yüzlerine bakamaz oldu?

Biz, insanlığın hafızasından o barbar hâtırayı değil, o Varlık Vergisi rezaletini, o Aşkale sürgünlerini bile silip atamadık.

Şimdi, rüyalarında, Başbakanlıktan ötesini bile sayıkladığı rivayet edilen bir devlet adamı, nasıl olur, nasıl olur, nasıl olur da, zaten ölçüsüz seçim konuşmaları ile yüreklerinin ateşi körüklenmiş, yarı uyur, yarı uyanık bir sorumsuzlar yığınını yeni suçlar işlemeye kışkırtır?..

Kıbrıs'ta Türk kanı dökülürse, en büyük acı elbet bizim, ama en büyük utanç, ancak ona seyirci olan devletlerindir.

Bu seyirci devletler, İstanbul'da rum kanı dökülürse, aynı duygusuz gözlerle seyirci kalırlar mı?

Hayır... Hâlâ, insanın, insan olarak düşünüleceği, sevileceği, değerlendirileceği mutlu günlerden uzağız... Hâlâ suçumuz Türk olmak!

Bu düşüncelerin mantığı içinde öfkesini gemleseydi, Sayın Suat Hayri Ürgüplü, elbet acılığı azalmadan, sertliği eksilmeden yine buna benzer sözler söyliyebilir, yine karşısındaki şımarıklar sürüsünü kendine getirebilir, ama, canı ve malı Türk devletinin koruyucu gücü altında olan vatandaşların uykularını kaçırmazdı.

Bir devlet adamı böyle konuşmaz!

Bu veda konuşması karşısında duyduğumuz üzüntüyü, Cumhurbaşkanının, gazeteci kışkırtmalarına kapılarak verdikleri demeç büsbütün artırmıştır. Kanun çerçevesindeki muhterem sorumsuzluklarını, tam bir söz sorumsuzluğu sanan Sayın Gürsel, Başbakanına karşı âdeta cephe almakla tam bir siyasi sorumluluğa girdiklerini ve içeride korkuyu önleseler bile dışarıda korkusuzluğa cesaret vermiş olduklarını unutmuş görünüyorlar.

Bu hazin kargaşalık içinde, yarının genç iktidarını düşünmemek mümkün mü?

İhtilâl ötesi koalisyonların hiçbiri, Demirel'e ne mutlu bir memleket bırakıyoruz diye övünemez!

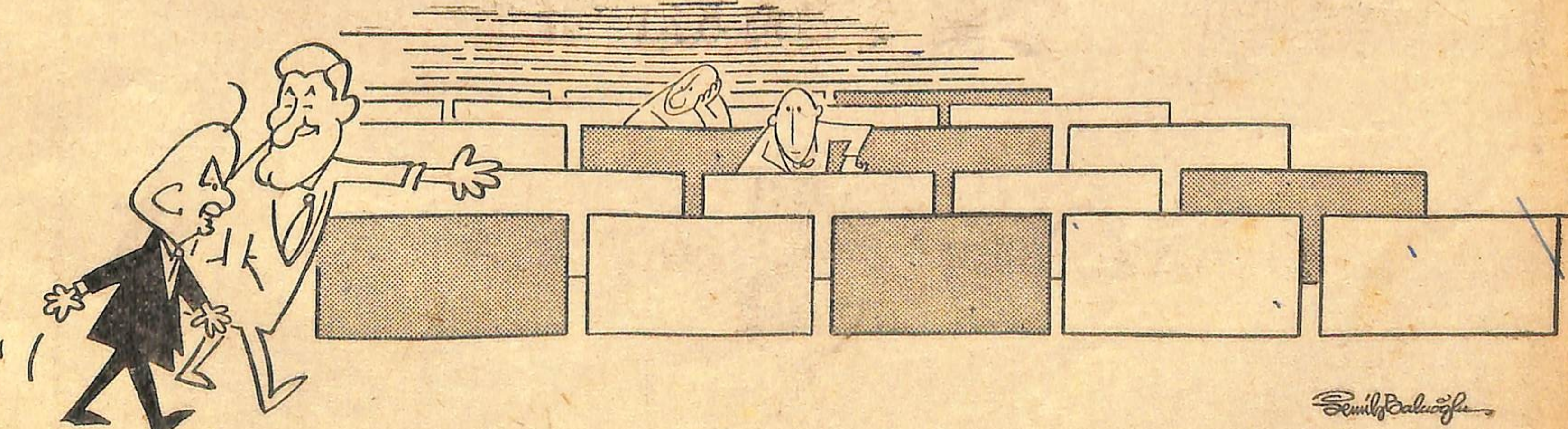
Yusuf Ziya ORTAÇ

Komünist partisi

Sayın Cumhurbaşkanı, bir Komünist partisi kurulmasını faydalı görüyor. Sayın Suat Hayri Ürgüplü de... Umdukları fayda şu: Çeşitli fikir akımları içinde insanları sahici yüzleri ile tanımak...

Cumhuriyet başyazarı bundan yana değil. Nedenini uzun uzun anlatıyor...

Bizce uzun lâfın kısası şudur: Yeraltında çalışmanın sorumsuzluğu varken kimse yerüstüne çıkmaz... Hele salon komünistleri!

— Nereye oturacağız Satır?..

— Aman Paşam, ortanın soluna oturmayalım da, nereye oturursak oturalım!..

aziz NESİN

BEN AVRUPADAYKEN...

Demir perde, naylon perde!

Sayın okurlarım,

Beş aydır gezdiğim, dolaştığım yerleri şöyle bir sıralıyayım: Berlin, Weimar, Varşova, Krakow, Moskova, Leningrat, Bakû, Taşkent, Semerkand, Helsinki, Kief, Tiflis, Erivan, Batum, Odesa, Sofya, Varna, Bükreş...

Size bu mektubu Bükreşten yazıyorum. Sağ kalırsam, Köstenceye, İbraile, Budapeşteye de gideceğim. Daha da dolaşacaktım ama, artık dayanamadım. Niye mi dayanamadım? Anlatayım.

Çoluk Çocuk

«Çoluk çocuk» der, dururuz. Çocuk belli ya, çoluk nedir?

Ben üsteğmenken, şakacı, tatlı dilli bir binbaşım vardı. İkinci Dünya Savaşının ilk yılı... Biz bütün askerler, sınır boylarında, çadırlardayız. Üç ay, beş ay, on ay, bir yıl... İzin de yok. Kimse evine, köyüne gidemiyor. Herkes yuvasını, karısını özlemiş.

Türklerde genel olarak kadın sevgisi dışa vurulmaz, geleneğimiz böyle: ayıp sayılır.

Benim bugüne kadar okuduğum edebiyat eseri nedir, söyliyeyim mi: Er mektupları... Subayken, bölüğümdeki erlere gelen ve onların yazdıkları mektupları, büyük bir beğeni ile okurdum. Büyük batı edebiyatı içinde, o mektuplardan daha iyi eser okuyamadım.

Bizim erler mektuplarında, eşlerine duygularını, sevgilerini değil, selâm bile yazamazlar. El kişiye ayıp sayılır. Erler, mektubunun üstüne, ağzında zarf güvercin resmi yaparlar. Sigarasının ateşi ile mektup kâğıdını birkaç yerinden yakarak, yüreğim işte böyle senin için yanıyor, demek isterler. Kadınlarından gelen mektuplarda da, birkaç damla gözyaşı ile kâğıt üstünde mürekkebi yayılmış harfler vardır. Ama bütün bunlar sembollerdir. Türk kadar sembollerle anlaşan, Türkçe kadar şiirli dil var mı, bilmem, sanmıyorum. Bunca yer gezdim, Türkçemizin şiirini buralarda daha iyi anladım.

Buralarda soruyorlar:

— Türkiyeyi özledin mi?

Ne diye yalan söyliyeyim? Yer olarak, coğrafya olarak, Türkiyeyi daha özlemedim. Ama Türkçeyi çok, çok özledim. Türkiye gözümde tütmüyor, Türkiye burnumda tütmüyor, Türkiye kulağımda tütüyor. Ah canım Türkçe... Her şeysiz yapabilirim belki, ama Türkçesiz, hayır...

Evet, bizim çok kötü şeylerimiz var. Avrupayı gezince onu daha iyi anladım. Ama bir Türkçemiz var ki, üstüne başka dil yok. Osmanlılık, zavallı Türkün her şeyini bozmuş, yalnız Türkçesini bozamamış. Ben size Türkçenin ses uyumundan «Melodisinden, müzikalitesinden» söz etmiyorum. O bir kere eldedir.. Ben şiirden söz ediyorum. Dilimiz şiirli... Biz aslında günlük yaşayışımızda bile birbirimizle, şiir olarak konuşuyoruz da haberimiz yok. Hele can kulağı ile bir dinleyin çevrenizi...

Fransızca, farsça, yunanca, italyanca, rusça güzel diller, dünyanın güzel dilleri, ama Türkçe başka, bambaşka!

Bilir misiniz, Nazım Hikmet bir seferinde dört, bir seferinde oniki yıl Sovyetler Birliğinde kaldı. İyi fransızca, iyi rusça bilirdi. Ama tek mısra rusça yazmazdı. Hiç Türkçe bilmeyen Rus sevgilisine yazdığı aşk mektupları bile Türkçedir!

Türkiye'den uzun yıllar uzak kalmış, yurdu özlemiş insanlar gördüm.

— Ah kuru fasulye!.. Ah patlıcan dolması!.. diyorlar.

Bu da bir yurt özlemi. Türkiye'yi bir tabak kuru fasulye, ya da bir kayık tabağı dolusu dolma olarak görüyorlar. Benim için Türkiye, her şeyden, hepsinden önce «Ah, Türkçe!»dir. O güzelim Türkçeyi, İstanbulun dilinden duymalıyım.

Lâfı uzattık efendim.

Evet, erlerimiz mektuplarında eşlerine selâm bile yazmazlar da, pek pek dayanamazlarsa kendi ana babalarına yolladıkları mektupta «Hânem tarafına selâm ederim» diye yazarlar. Bu «hânem tarafına»nın içinde her şey vardır, bütün bir aşkın iki kelimelik değil, iki damlalık özetidir.

Gelelim, bizim bal dilli binbaşıya. Yağmurda, karda çadır altında, sınır boylarında evini özleyen binbaşı sık sık içini çeker:

— Ah çoluk çocuk! Ah çoluk çocuk! der, sonra da gülümseyerek bize göz kırpar:

— Çoluk çocuk, çoluk çocuk ya, ille de çoluk ille de çoluk!.. derdi.

Evet, şimdi anladınız mı, bu yurt dışı gezimi neden daha uzatmadığımı? Niyetim Prag'a, Atina'ya, Roma'ya da gitmekti. Oralara da çağırılıydım. Ama gidemiyeceğim: İlle de çoluk, ille de çoluk!..

Söz aramızda, açıklıyayım — Ama çok rica ederim, aramızda kalsın — bu çoluk özleminde elbette aşk var, ama biraz korku da var. Canım, hepinizin başında, bilmez gibi yapmayın şimdi...

Ayıp Oldu

Dolaştığım sosyalist ülkelerden Akbaba'ya fıkralar gönderdim. Bu fıkralar, sosyalist ülke halklarının kendi kendileriyle şakaları idi. Ben bu yazımla şunu demek istedim: Sosyalist ülkeler, birçoklarının sandığı gibi, şakadan anlamayan, yüzleri gülmiyen insanların yeri değildir. Kapitalist ülkeler, sosyalist ülkeler aleyhine birçok fıkralar uyduruyor. Bunlar gereksiz. Çünkü bunların çok daha güzellerini sosyalistler kendileri için söyleyip gülüyorlar, rahatlıyorlar.

Başka bir yazımda, sosyalist ülkelerdeki mizah dergilerinin tirajlarını söylediğim zaman, ağzınız açık kalacak. Biz, otuz milyonluk Türkiyede bir mizah dergisini otuz bin sattık mı bayram ederiz.

Dergilerinden, yazılarından, eserlerinden biliyoruz, ne Amerikada, ne İngilterede, ne İtalyada, sosyalist ülkelerde olduğu kadar geniş ve yaygın mizah var.

Ben işte o fıkraları göndererek, sosyalist ülkelerdeki hoş görüyü anlatmak istemiştim.

Sosyalist ülkeler cennettir, demiyorum. Ama diyorum ki sosyalist ülke insanları, kendi kendileriyle alay etmesini iyi biliyorlar. Ve diyorum ki Goethe: «Kendi kendisi ile alay etmesini bilmeyen, olgun insan değildir!» demiş.

İşte bu fıkraları onun için göndermiştim. Ama benim sayın ve sevgili patronum Yusuf Ziya Ortaç, gönderdiğim bu fıkraları, Akbaba'da özel bir «Demirperde fıkraları» sayısı yaparak oraya koymuş. Patrondur, yapar. Ne diyebilirim? Ama benim için güzel olmadı. Her şeyden önce konukluk kurallarına aykırı. Gezdiğim sosyalist ülkelerde, bana kendileri:

— Rica ederiz, buralarda gördüğünüz aksak ve yanlış şeyleri yazın, alaya alın! dediler.

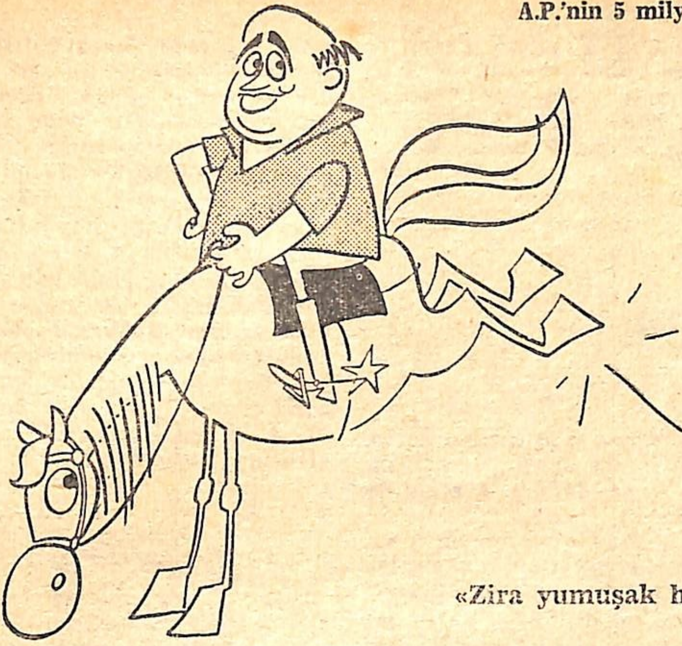
Ben de öyle yaptım, gazetelerinde, dergilerinde açıkça yazdım. Hattâ karakterim gereğince yergilerimde, eleştirmelerimde çok aşırı gittim. Ama her şeyin bir ölçüsü var, adamlar beni çağırdılar, yedirdiler, içirdiler, gezdirdiler, üstelik «Bizi kıyasıya eleştir!» dediler. Bunun üstüne kalkıp, bir de «Demirperde fıkraları özel sayısında» fıkralarımın çıkması iyi olmadı. Utandım!

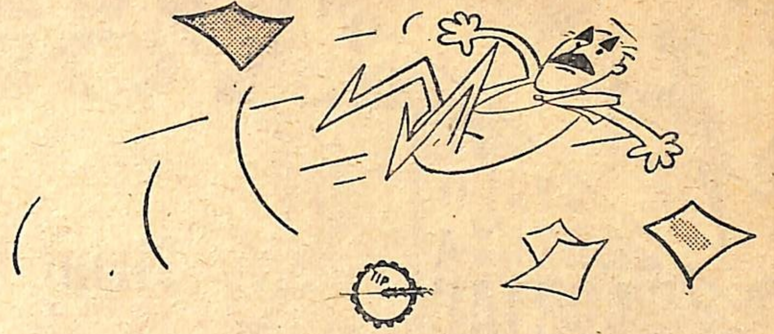
«Bölükbaşı aklımın zekâtını versem budala kalmaz» dedi. — Gazeteler —

— Aman Osman bey, zekâtını bize ver!

A.P.'nin 5 milyon oyuna karşı TİP ancak 250 bin oy alabildi!

«Zira yumuşak huylu atın çiftesi pektir!»

Patron Ortaç'ın notu: [Özür dilerim Aziz, inan ki sinsi bir düşünceyle yapmadım!]

Naylon Perde

Demirperde, demirperde... Yok böyle bir şey!.. Niçin kendi kendimizi kandırıyoruz? Adamlar kapılarını ardına kadar açmışlar «Buyrun, gelin, gezin, görün!» diyorlar onların korkusu yok **(Patron Yusuf Ziya Ortaçın notu: Ah Aziz'ciğim, gelenden belki korkuları yok ama, gidenden var... Doğu Berlinden Batı Berline gidilebilir mi?.. Sovyet vatandaşından vazgeçtim, Alman kendi vatanında hür değil!)**

Sosyalist dünyanın, kapitalist dünyaya niçin «Naylon perde» dediğini anlamıyorum. Herhalde nezaketlerinden...

Türkiye'ye dönünce Akbaba'da bir «Naylon perdeden fıkralar» özel sayısı yapmak isterim. Acaba sayın patronum müsaade edecek mi? Bence eder. **(Patron Ortaç'ın notu: Söz veriyorum, Akbaba'nın sayfaları «Naylon perdeden fıkralar»a açıktır!)** O naylon perde ki, içine girmişler, kendilerini gizlemiş sanıyorlar, ama dışarıdan her yanları, takım taklavat, açık saçık görünüyor.

Bir fıkra daha

Sosyalist ülkelerin mizahtan, şakadan, fıkradan korkuları yok. Ben bu gerçeği anlatmak istiyorum. İşte size demirperde arkasında konuşulup gülüşülen bir fıkra daha:

Bilirsiniz, görmeseniz de duymuşsunuzdur, Moskova'nın yeraltı trenleri «Metro»ları dillere destan. Bu yeraltı trenlerinin, kolaylık, güzellik, rahatlık, ucuzluk bakımından dünyada bir eşi, bir benzeri daha yok.

Moskova, sekiz milyonluk bir şehir. Bu sekiz milyonun yarısı, metrolarla gidip geliyor. Sovyetler Birliği, İstanbulda da bir yeraltı tren yolu yapacak deniliyor. Dileyelim: Bizim ilgililer akıllı davranırlar da İstanbula bu metro yapılır...

Gelelim fıkraya:

Amerikalı bir turist gurubu Moskova'ya geziye gelmiş. Bir kadın rehber onları dolaştırıyor. Bir yeraltı tren durağına götürmüş Amerikalıları. Anlatıyor:

— Moskova metroları, dünyada birincidir. Bizdeki metrolar, dünyanın hiçbir yerinde yok. Çok ışıklı, çok rahat, çok hızlı, çok ucuz... Her dakikada bir, buradan bir tren oyana, oyandan bir tren de buyana gider.

Tam bu sırada Amerikalılardan biri, saatine bakıp:

— İyi ama, demiş, siz her dakikada bir, bir tren gelir, bir tren gider diyorsunuz. Biz üç dakikadır buradayız, hiçbir tren gidip gelmedi...

Rus rehber kadın fena halde bozulmuş. Toparlanmak için bir süre durduktan sonra, Amerikalının yüzüne kızgın kızgın bakıp sertçe:

— Ne olacak yani, demiş, siz de Amerikada zencileri öldürüyorsunuz!

Gördünüz mü? Bu fıkra Moskovada gülerek anlatılıyor. Kendi kendilerini işte böyle başkalarından daha kıyasıya eleştirip gülüyorlar.

Hepinize saygılar, sevgiler... «Hânem tarafına firade firade selâm» ederim.

(Patron Ortaç'ın notu: Aziz'ciğim, diyelim ki bir Sovyet mizah yazarı pasaport aldı, — alamaz ya! — sınır dışına çıktı, — çıkamaz ya!.. — İngiltere'ye, Fransa'ya, Amerika'ya gitti, — gidemez ya!.. — senin bu yazdıkların gibi yazılar yazdı, — yayamaz ya!.. hem senin gibi yazamaz, hem korkusundan yazamaz! — kendi dergisine gönderdi, — gönderemez ya!.. — Şimdi soruyorum sana, o dergi, böylesine komünistleri yeren, demokrasileri öven bir yazıyı postadan alır — alamaz ya!.. — okur, dizdirir, — dizdiremez ya!.. — bastırır — bastıramaz ya!.. Çünkü iş oraya varıncaya kadar polis onu bastırır! — Böyle, tıpkı senin ve benim yaptığım gibi yayınlıyabilir mi?

Bu hürriyet... Pardon, bu özgürlük sadece senin o beğenmediğin demokrasilerde ve ikimizin de canımız kadar sevdiğimiz güzel Türkiyemizde vardır.)

Aziz NESİN

Gülen adam !

Gülen katır adlı bir kitap vardır. Tuhaf olan budur elbet, katırın gülmesi. Yoksa adam güler, ne var bunda şaşacak diyeceksiniz.

Yoook, adam güler ama, her zaman, her yerde değil.

Madem ki adam gülermiş, öyle ise cenaze namazında da güleyim diyebilir misiniz?

Ama Kemal Satır dostumuz gülüyor maşallah. Hem de, C.H.P. nin cenaze namazında değil ama, kendisinden geçmiş, hasta döşeği başında!

Bu fotoğrafı, seçimden iki gün sonra Ulus'un birinci sayfasında gördüm.

Asıl tuhafı ne, biliyor musunuz?.. Sayın İnönü de — Satır gibi ağzı kulaklarında gülmüyor ama — eni konu gülümsüyor!

Onun tebessümü neye acaba?.. Genel sekreterin geçirdiği sinir krizine mi?

Eski bir olaydır:

Adliye Vekili Mahmut Esat Bozkurt'la avukat Haydar Rifat mahkemelik olmuşlardı.

Haydar Rifat, evlere şenlik, eli bayraklılardan... Mahkemede, bütün dinleyicileri kahkahadan kırıp geçiriyor. Hattâ, Mahmut Esat'ın avukatı Muammer Raşit'i bile...

Bir aralık, dinleyicileri sükûnete dâvet eden reis, hayretle, Muammer Raşit'e soruyor:

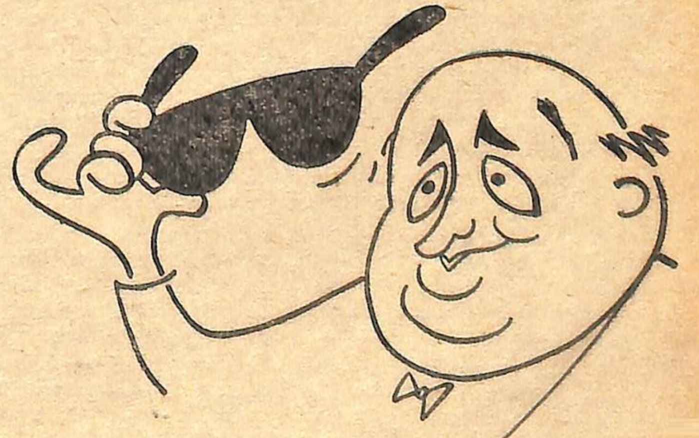
— Siz niye gülüyorsunuz?

Ben de öylesine merak ettim ki, Genel başkanla Genel sekreterin gülüşlerini, nerde ise telefon edip soracaktım:

— Kuzum Satır, niye gülüyorsun o kadar?

Demirel, seçim propagandalarında taktığı siyah gözlüğü çıkardı..

— Oooh, dünya varmış!..

Bizim takım!

BİZİM takımda bir de Orhan Ural vardı. Ramiz'den çizgi ustalığını, Cemal Nadir'den çizgi hünerini ve ikisinden de görüş ve zekâ keskinliğini kaldırınız, işte geriye kalan: Orhan Ural!

Bazı dört, bazı altı parmağı olurdu çizdiği elin. Neyse, fazlasını eksiğine bağışlar, dengeyi bulurduk...

İğrenci, gülünç sanırdı Orhan Ural. Bakarsınız bir ihtiyar adam, gevşemiş burnunun ucunda üç kıllı bir et beni... Tiksinerek sorardım:

— Nedir bu?

Biraz da anlamayışıma şaşar gibi yüzüme bakardı:

— Karikatür!

Bir gün sevinçten uçarak girdi odama:

— Üstad, çok güzel bir mevzu buldum...

— Aman Orhancığım, dedim, gazeteye ilân ver... Kim düşürmüşse gelip alsın!

Terbiyeli çocuktu, pişkin çocuktu doğrusu. Benim kadar o da güldü.

Bir ara Karagöz'e benzer haftalık bir mecmua çıkardı, renkli albümler yaydı, bir de matbaa kurdu galiba... Şimdi ortalarda yok. Bir süre o Yokuş'u yemişti, sonunda Yokuş onu yedi galiba!

Orta kuşağın en başarılı bir sanatçısı da Semih Balcıoğlu'dur elbet. Şimdi, şakaklarına gizlenen birkaç gümüş telle daha güzelleşmiş bu kibar yüz, daha dün çocuktu.

Şaşıyorum: Ne çabuk büyüyor bu çocuklar!

Her genç, önceleri, kendisinden evvelki sevdiklerinin baskısı altındadır. Balcıoğlu da, sanat dünyasına, Cemal Nadir'in manevî bir oğlu olarak geldi. Ne demiş koca Nedim: «Malûmdur benim suhanim, mahles istemez - Fark eyler âmı şehrimizin nüktedanları»!.. Şimdi, Semih'in çizgileri de şairin sözleri gibi malûmdur artık. İmzaya bakmadan, Balcıoğlu deriz.

Son derece efendidir. Ne iç, ne dış yaşayışından şımarmadı. Dostluğumuz da, ağabey - küçük kardeş sevgisini daima korudu. Akbaba'ya uğradığı günler:

— Semihçiğim, buyursana... demeden oturmaz.

Henüz satışa çıkarılmamış yeni Akbaba masamın üstünde ise, gözleri nezaket dolu sorar:

— Bakabilir miyim efendim?

Bir kere olsun müsaade almadan el uzattığını, karıştırdığını görmedim.

Yaşıtlarının hemen hepsi sakal koyverdiler: Turhan Selçuk, Ali Ulvi, Bedri Koraman, Bülent Şeren, Çetin Altan... Balcıoğlu, ne sakalsız gezmeyi denedi, ne kıravatsız. Fırçası ile sanatçı olmayı yeter buldu!

Yanımdan çıktıktan sonra koridorun öbür ucundaki odadan çeşitli kahkahalar gelir. Semih'in anlattığı hepsi orijinal, hepsi güzel, ama çoğu yazılamaz fıkraları, daima ikinci ağızdan dinlerken gülerim!

Sanatında son derece titizdir: En tatlı çizgiyi, en iyi mürekkeple en güzel kartona çizer. Klişeci yerine çerçeveciye de gönderebilirsiniz.

Semih Balcıoğlu, çizeceği resme her yönden bakmasını, her baktığı yönden görmesini ve her gördüğü yönden de çizmesini ustalıkla başarır: Yandan, önden, yukarıdan, aşağıdan... Bileğinde bu güç olan adama ne derler?.. Adam derler!

Birkaç yıldır, karikatür sanatında yeni ve çetin bir çığır açtı: Seramikle karikatür...

Semih Balcıoğlu

Şehir galerisinde açtığı ilk sergide, yalnız zevkine ve hünerine değil sabrına da şaştım.

Sanat dünyamızın çağdaş evliyası, şimdi ikinci seramik sergisi için çalışıyor: Sabah, ortalık ağarırken Maçka tepesinden karşıyaka kıyılarına doğru yola çıkarak... Çamurlarla, ateşlerle, boyalarla şakalaşmaya!

Nehar Tüblek, orta kuşak içinde sahiden sevdiğim sanatçıdır. Hem insan olarak, hem karikatürist olarak.

O da, tanıdığım zaman çocuktu: Kabataş Lisesi öğrencilerinden bir çocuk... Ama ne eli, ne zekâsı çocuk olmadı hiç!

Nehar Tüblek, hukuka girdi liseyi bitirince... Hukuk bir, iki, üç, dört... Aaa, dördüncü sınıfta tam diploma alacağı yıl iki dersten mi, üç dersten mi, imtihana girmeyip o emek dolu yılları bırakmasın mı?

Bu, tam onun mizacı idi. Bunda onun bütün ruh yapısını bulabilirsiniz. Dört yıl başarılı bir emekten sonra, sevmedim deyip, hoşlanmadım deyip bırakmak, kolay şöyle dursun, zordan da güç şey!

Ama o hiçbir şey olmamış kadar sakin, hayatında böyle bir dört yıl yokmuş kadar rahat...

Sakin mi dedim?.. Rahat mı dedim?.. Asla!.. Nehar Tüblek bütün o ince, o uzun, o kibar, o gözbebeklerine iki damla hüzün birikmiş genç adam, ömründe bir gün sakin, ömründe bir gün rahat olmamıştır. Onun sessizliği, Hâmit'in mezar taşını anlatan şu iki mısraına benzer:

Bu taş cebinime benzer ki aynı makberdir,
Dışı sükûn ile zâhir, derûnu mahşerdir!

Eski, köklü bir aile çocuğudur Nehar Tüblek: İhtiyar annesine, hemşiresine son derece bağlı... Bu bağlılık yüzünden gençliğini de onların uğruna harcadığını, uzaktan, hüzünle görüyorum. Bir gün, güzel zekâlı, güzel gönüllü bir kızın Nehar'ı kalbinden yakalayıp nikâh dairesine götürdüğünü duyarsam ne kadar sevineceğim...

Şimdiden vadim olsun: Düğünlerinin pilâv zerdesi benden!

Nehar, yalnız karikatürist değildir. Kıvrak bir yazardır da... Ama neye yarar, zekî bir fırçası, kıvrak bir kalemi olmuş?

Daha geçenlerde, İtalya'da kazandığı milletlerarası birincilik, onu içinde esnediği bezginlikten kurtaramadı!

Nehar, Akşam gazetesinde, aradığı sanat çevresini de bulamamıştı. Klişede küçülen, baskıda bozulan resimleri, onun sanat şevkini söndüren sebeplerden biridir belki de...

Ben, ümitsizlik nedir bilmem. Bu geçici krizler, onun yaradılışındaki üstünlüğe güvenimi asla eksiltmez. Bir gün, Nehar'ı, hayata güler yüzle bağlanmış, sıhhatli bir ruh ile karşımızda göreceğiz elbet. Kimbilir, belki yarın, belki yarından de yakın!

Bizim Yokuş'un ünlü sakallılarından biri de Akbabadadır: Bülent Şeren... O, gömlek değiştirir gibi surat değiştirir. Bir sabah karşıma çıkar: sakallı.. Üç gün sonra, bakarım: Sakal gitmiş, bıyıklı.. Bir hafta sonra, bir de odasına girerim ki, ne sakal kalmış, ne bıyık!

Bıkıyorum suratımdan, diyor... Aynada her sabah aynı yüzü görmek usandırıcı şey!

Surat diye horladığı yüzü de esmer güzelidir. Neden bıkıyor, bilmem.

Ressamdır: Yağlıboya tablolar yapar. Dünya şaheserlerinin kopyalarını aslından ayıramazsınız. Portrede ustadır fırçası. İhmal edilmiş güzel bir sesi vardır: Operalar söyler arasıra.. Edebiyattan anlar. Yani anlar dediysem, vezin ve kafiye züğürdü şairlerimizden daha iyi anlar. İsterse yazar da... Arka kapak için, dünya karikatürleri için seçtiklerimi o istif eder, o sayfalandırır, o renklendirir.

Karikatürde başdanışmanım odur benim. Bulduğum kapak konusunu onunla konuşurum:

— Merdiveni kapının içinden görelim de İsmet paşa ile Demirel iki kanat arkasında kalsın diyorum.. Ne dersin?

Bülent Şeren

Kâğıda çizdiğim taslağa bakar, düşünür.. Evet der, hayır der, şöyle yapsak daha mı iyi olur acaba der...

Bazı sorarım:

— Bu resmi yapmak ister misin?

Bilirim ki, konu ona göredir. İçi ısınmıştır konuşurken...

— Evet, der, yaparım...

Tam akıllıdır diyemem Şeren için. Gün olur, gözbebeklerinden iki deli bakar yüzüme!

İyi çocuktur, sahiden iyi. Uysal çocuktur, sahiden uysal. Yalnız iki yenemediği kusuru vardır bence: Karikatürde hâlâ kendini bulamamıştır. Bakarsınız, ustaların ustasına parmak ısırtacak bir kapak çizmiş.. Resme bakış, kompozisyon, derinlik, insanların yüzlerindeki mâna, hepsi dörtyüz dirhem... Sonra bir gün bir de bakarsınız, okuma kitabından arta kalmış bir eski zaman döküntüsü!

Şaşar kalırım: Bu iki eser bir elden nasıl çıkmıştır diye...

İkinci kusuru mu?.. Bu, kusurdan da fazla.. Bu suç!.. Kendisini bir türlü yenemez Şeren, kendi kendisine karşı öylesine zayıftır.

Sabahleyin gelir odama: Vay, vay, vaaay.. Kibrit çaksam tutuşacak!

Öyle yüklenmiştir ki akşam, kokusu sabahleyin bile tüter...

Bütün gönlümle seslenirim ona.. Yarın, başına gelecekleri anlatırım yarı tatlı, yarı buruk: Nasıl eli titremiye başlıyacaktır. Nasıl sarsak çizgiler uzanacaktır kâğıt üstünde.. İstenmez adamı olacaktır Bizim Yokuş'un.. Dilsiz bir gururu vardır, buna dayanamaz.

Susar. Ama, taş gibi değil, büyük acıların taş kesilmiş yarası gibi susar.

Bazı gün, kalbimi bir yana iterim, öfkem konuşur. Yine o de-

Oğlum Mebus mu Oldun?

Oğlum... Mebus mu oldun?.. Öp babanın eliniii!..
Partilerin seçmişsin güya en güzelini..
Seziyorum başında esen kavak yelini!..

Sus bâri, tut dilini..
Mecliste kır belini!..

Maaş ne gün mü?.. Sabret.. Öğrenirsin bir ara..
Merak etme, alırsın.. Ona da gelir sıra!..
Maaşın ne kadar mı?.. Bilemem kaç bin lira..

Avuç dolusu para..
Harcayacak yer ara!..

Otur; sil şu terini.. Biraz su iç, serinle..
Haaa?.. Unut kavgaları... Kalbin dolmasın kinle..
Mecliste yapmalısın vazifeni temkinle..

Konuşalım seninle;
Gel oğlum, beni dinle!..

Olma fazla atılgan.. Ne şamata, ne dalaş..
İyi geçin herkesle.. Peyle iyi arkadaş!..
Maaş az gelirse mi?.. Çoğalır yavaş yavaş..

Dur yahu, şişirme baş;
Söylenme: Maaş.. Maaş!..

Haaa.. Nerde kalmıştık?.. Sen Meclise girince..
Rastgelene sırıtma, düşmüş gibi sevince..
Ağır başlı adam ol.. Sık doku, ele ince!..

Çatma yaşlıya, gence..
Selâmet bunda bence!..

Ne küçüğü hakir gör.. Ne büyüğü etekle..
Vekil bile olursun alınteri, emekle!..
Maaş nasıl mı çıkar?.. Sus be.. Bir parça bekle;

Verirler — bakma şekle —
Ya nakit, ya da çekle!..

Evet.. Ne söylüyordum?.. Tut tehlikesiz bir yol:
Geçmiyor aşırı «Sağ».. Sökmüyor aşırı «Sol»..
Maaşı kim mi verir?.. Aklın parada ayol;

Bas, bas dağıt.. Para boool..
Cebin dolar, emin ol!..

Etme hep maaş lâfı.. Biraz etrafa bakın:
Böyle konuşan var mı?.. Tok gözlü tavır takın!..
Ne diyordum?.. Gelirken mebuslar akın akın,

Geride kalma sakın:
Otur kürsüye yakın!..

Maaş tez mi çıksa?.. Suuuus.. Billâhi alacaksın:
Binlikleri görünce, şaşırıp kalacaksın!..
Felekten — tamam dört yıl — geceler çalacaksın:

Her yere salacaksın,
Barlara dalacaksın!..

Maaşı kırdırmak mı?.. Sende hiç yokmuş akıl..
Biraz para mı versem?.. Başkasına yan, yakıl..
Ayol ben banka mıyım?.. Yeter kopardığın kıl..

Dar gelirliyim.. Sıkıl..
Yıkıl karşımdan.. Yıkıııl!..

NECDET RÜŞTÜ EFE

ğişmiyen ıstırab ile mühürler ağzını. Darılmaz bana.. Bilir ki, sahiden severim onu.. Bilir ki, bu acı ses, en tatlı dostun sesidir.

Bir eski hikâye anlatayım:

Onbeş yılı geçiyor. Güzel bir bahar akşamı. Büyük Millet Meclisinden çıkmış, Anadolu Kulübünün mermer holünde Falih Rıfkı Atay'la karşı karşıya oturuyoruz. Önümüzde bir tabak fıstık, iki kadeh rakı var.

Oradan geçen Kayseri mebusu Ömer Taşçıoğlu, şöyle bir bakıp:

— Garson, dedi, beylere iki marul getir benden.. Hiç yakıştıramadım size, bu mevsimde fıstıkla rakı içilir mi?

Hakkı vardı adamcağızın, elbet, elbet içilmezdi!

Yokuşumuzun ünlü yazarı üstad Ahmet Rasim, ömür boyu iki şeyi elinden bırakmamıştı: Kadehi ve kalemi!

Bir gün:

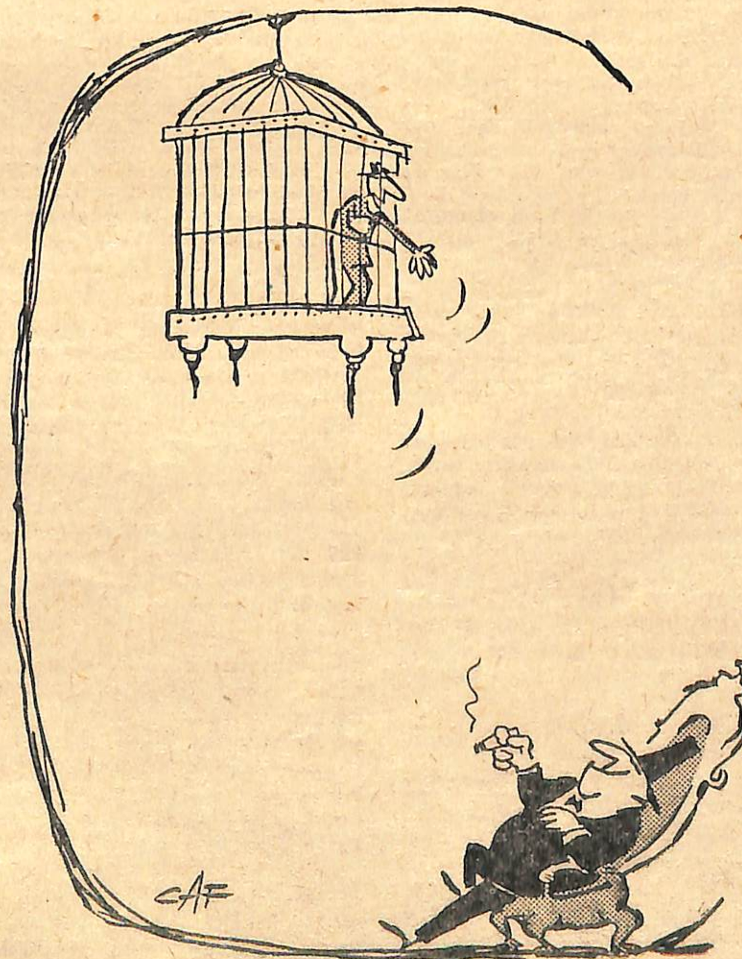
— Rakı nasıl içilir, size anlatayım, demişti.. Önce şunu unutmayınız, rakının kendisinden çok meclisi güzeldir. Tek başına oturup rakı içilmez. Birkaç gönül arkadaşı, kafa arkadaşı olacak... Sonra rakı, öyle bir saatte, lıkır lıkır içilip kalkılmaz.. Sohbet üç saat, dört saat, beş saat sürecek en az.. Konuşa konuşa, yudum yudum içeceksiniz.. Rakı, mutlaka su ile içilir. En güzeli, bir rakı, bir buçuk sudur.. Meze, mevsimin meyvaları olacak: Kışın elma, portakal, mandalina.. Yazın kavun, çilek. vişne, hıyar, domates ve biraz da beyaz peynir... Bitti mi? Hafif, sıcak bir yemek.. En iyisi yağsız, ızgara et!

Merak bu ya, bir gün uzaktan seyredeceğim bizim takımı: Anlattıklarına göre en ucuz, en kötü, en zehir şarabı kadehe dolduruyor, tezgâh başında, ağızlar kilitli, gözler bir noktaya mıhlanmış, yudumluyorlarmış...

Bizim fıstıklı rakımızı affetmiyen rahmetli Ömer Taşçıoğlu, bu çaylakları görse ne söylerdi acaba?

Sanırım ağzından çıkacak şey söz olmazdı!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Vatandaş — Hadi hadi, gene kafese koydun beni!..

İğfal!

Bursada bir genç, seçim günü bir körpecik kızı iğfal etmiş!

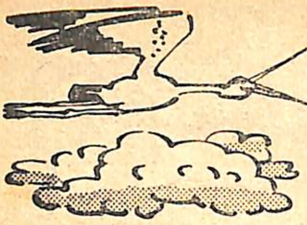
Sormuşlar delikanlıya:

— Niçin yaptın bu işi?

— Efendim, demiş, bugün, biliyorsunuz, seçim günü... Yabanın sakallı bıyıklı heriflerini seçeceğime bu güzel kızı seçtim...

— Ama o aday değil ki...

— Olsun, tam benim tipim.. Bendeniz de TİP'denim!

Solcu Leylek

Adnan Veli

FERİDUN bey banyodan bağırmaya başladı:

— Ayteeeen!.. Ayteeeen!.. Biraz buraya baksana kızım...

Pikaba koyacağı plâğı seçmiye uğraşan Ayten, dizindeki plâkları kanapenin üstüne bırakıp yerinden kalktı:

— Baba!.. Sen mi çağırıyorsun?..

— Ben çağırıyorum.. Kızım, sular kesildi gene.. Niye kesildi acaba?..

— Allah Allah.. Yahu olur rezalet değil be.. İnsan tam yıkanırken sular kesilir mi?..

— Ne zaman kesildi?..

— Şimdi kesildi..

— Babacığım.. Olur olmaz zamanlarda kesiliyor bu sular.. Çaresi yok bunun..

— E, şimdi ne olacak?..

— Sabunlu mu kaldınız?..

— Sabunlu kaldım ya..

— Islak bir bezle sabunları silin öyleyse..

— Olur mu canım?.. İnsan, yapış yapış vücudünün üstüne çamaşır giyebilir mi?..

— Ne yapayım peki?..

— Telefon et bakalım.. Gene ne olmuş?..

— Edeyim..

Ayten, telefona gittiği vakit, banyodaki Feridun bey de öfkesinden, burnundan soluyor, kendi kendine homurdanıyordu:

— Olmaz monşer.. Bu memleket adam olmaz.. Çalışıp çırpınırız, uğraşıp didiniriz, işleri biraz yoluna koymıya çalışırız. Ama sorumlular bu kadar sorumsuz olursa, elbette hiçbir şey düzelemez..

Banyo kapısının arkasındaki askıya takılı bornoza baktı. Kafası sabunlu kaldığı için, gözlerini güçlükle açabiliyordu. Islak süngerle, yüzünün sabunlarını silmiye çalıştı. Ama, o halde giyinmesine imkân yoktu. Doğru dürüst etrafına bakınamıyordu. Ayten geri geldi:

— Baba!..

— Ne var?..

— Telefon ettim..

— Neymiş?..

— Umumi arıza varmış..

— Yahu bunun, umumisi, hususisi olur mu?.. «Babam banyoda kaldı» demedin mi?..

— Dedim..

— «Babam rastgele adamlardan değildir» demedin mi?..

— Dedim..

— «Milletvekilidir» demedin mi?..

— Dedim..

— «Millî İradeye karşı çıkılmaz» demedin mi?..

— Dedim..

— «Babamın dokunulmazlığı vardır» demedin mi?..

— Dedim..

— Ne cevap verdi?..

— «Elimizden bir şey gelmiyor» dedi.

— Onun şimdi, elinden de, ayağından da başlarım..

Feridun bey, hışımla banyonun küvetinden fırladı. Bornozu kaptığı gibi sabunlu vücudüne giydi. Islak ayaklarına terlikleri takıp, ok gibi dışarı fırladı. Telefon açık duruyordu. Ahizeyi eline aldı. Sesi titriyordu:

— Alô..

— Buyurun efendim..

— Neresi orası?..

— Sular İdaresi..

— Kimsiniz siz?..

— Bendeniz, Teknik Müdür Muavini Nail..

— Nail bey kardeşim.. Bu, olur rezalet değil artık..

— Niçin beyfendi?..

— Yahu bugün Ticaret Odasında çok önemli bir toplantı var. Memleketi nasıl refaha kavuşturacağız diye, ünlü tüccarlar bir araya gelip konuşacaklar. Ben de oraya gitmek zorundayım.. Tam banyoda iken, kafam ve vücudüm sabunluyken, birdenbire sular kesildi. Suların kesilmesi normaldir ama, hiç değilse önceden haber verilmeliydi. Gazetelerle, radyolarla ilân edilmeliydi.

— Beyfendi, çok affedersiniz. Suların kesileceğini, önceden biz de bilmiyorduk. Onun için abonelerimize haber veremedik.

— Niçin kesilmiş öyleyse?..

— Şebeke arızası beyfendi...

— Yahu sizin nasıl şebekeniz var be?..

— Bizim şebekemiz, maalesef çok bozuk beyfendi..

— Niye düzeltmiyorsunuz şebekenizi?..

— Efendim, bir şebeke kolay kurulmuyor, biliyorsunuz.. Bunun için uzun yıllara ihtiyaç var..

— Hiç de öyle değil.. Benim bildiğim, bir şebeke en çok bir ay içinde kurulur ve tam randımanla işlemiye başlar..

— Sizin şebekeleriniz öyle ama, bizimkiler öyle değil efendim.. Sizler bittabi şebeke kurmakta son derece ustasınız.. Zaten niye seçtiler sizi?.. Öyle değil mi efendim?..

— Anlaşılan, siz siyasi hayattan gelmemişsiniz Nail bey..

— Tabii efendim.. Bendeniz teknik hayattan geldim..

— İyi marifet işlemişsiniz.. Sular ne zaman akacak, onu söyleyin..

— Efendim, elektrik kablosu arızası var. O arıza giderilince sular da akacak..

— Kuzum siz, elektrik kablolarını makarnadan mı yapıyorsunuz?..

— Makarna değil elbet.. Ama ne yapalım ki, kör bir leylek..

— Ne dediniz?..

— Leylek..

— Ne olmuş leyleğe?..

— Kör bir leylek, gelip elektrik kablosuna çarpmış. Hem kabloyu koparmış, hem de kendisi ölmüş!

— Nasıl çarpmış yahu?..

— Efendim, terfi istasyonlarına su basan tulumbalar, bizde cereyanla çalışır. Bu tulumbaların çatısının üstünde iki tane cereyan direği var. Bu iki direk arasında da, yüksek akımlı elektrik cereyanı vermiye mahsus bir kablo bulunur. Kör leylek hızla uçarken bu kabloya çarpmış. Kabloyu kopardıktan sonra iki direğin orta yerine düşmüş..

— Tam ortasına mı düşmüş?..

— Tam ortaya değil de biraz sola düşmüş..

— Yani, ortanın solu desene şuna..

— Evet efendim..

— Utansınlar, vallahi utansınlar.. Bir ortanın soludur tutturmuşlar, memleketin başına bakın ne gaileler açıyorlar..

— Durum böyle beyfendi..

— Tamam.. Anlaşıldı.. Teşekkür ederim Nail bey..

— Estağfurullah efendim..

Telefonu kapattıktan sonra Feridun bey, tekrar banyoya döndü Millî İradeyi temsil eden bir milletvekilinin, tam yıkandığı sırada suların kesilmesi rastgele bir olay değildi elbet.. Tamamen tertipli, maksatlı bir hareketti. Leyleğin, elektrik teline çarpacağı zamanı, bir milletvekilinin banyoya girdiği zamana denk getirmesi keyfiyeti üstünde elbette önemle durmak gerekiyordu.

Vücudünü havluyla baştan savma kurulayarak çamaşırlarını giydi. Sonra odaya geçip homurdanarak, elbiselerini sırtına geçirdi. Hemen yazı masasının başına geçip, Meclis'e vereceği sözlü soru önergesini yazmıya başladı:

Millet Meclisi Yüksek
Başkanlığına

10/Ekim/1965 tarihinde yapılan ve millî iradenin tecellisine vesile veren Milletvekili Genel Seçimlerinden sonra, idare mekanizmasına arız olan ve günden güne de sirayet çevresini genişleten vahim hareketler, nihayet milletvekillerini de, banyoda, sabun köpükleri içinde ve her türlü müdafaadan yoksun bir durumda, hedef tutmıya başlamış bulunmaktadır.

Ticaret Odasında yapılacak ve memleket kalkınmasında önemli kararların ittihazına medar olacak toplantıya katılmak üzere hazırlıklar yapmakta bulunduğum bir sırada, suların birdenbire kesilmesiyle duçar olduğum elim ve hazin durum, millî iradeyi baltalama hareketlerinin yeni bir örneği olarak tecelli etmektedir. Sular İdaresinden bizzat yaptığım soruşturmada, su kesilmesinin, âvâre ve nizam tanımaz bir leylek yüzünden vuku bulduğu, tarafıma bildirilmiştir. Bu leyleğin tesadüfen elektrik kablosuna çarpması vârid-i hatır ise de, cereyana çarpıldıktan sonra hayvanın, ortanın soluna düşmesi herhalde bir tesadüf değildir. Ortanın solu propagandasını durmamacasına yurt sathına ve semalarına yayan kimseler, bir gün bu neticenin doğacağını elbette hesap edememiş olan zavallılardır. Sayın büyüğümüz Osman Bölükbaşı'nın sık sık işaret ettikleri bu tehlike, artık kapılarımıza gelip dayanmış bulunmaktadır.

Amerikan aleyhtarlığının devamlı olarak körüklediği bu sol hareket ve düşünce, leyleklere kadar sirayet ettiyse, şehit kanıyla sulanmış bu aziz topraklara cidden çok yazık olacaktır. Gündelik hayatın her safhasında, daima solu destekliyen sinsi hareketlere karşı hükûmetin uyanık bulunmasını istemek, bir milletvekilinin hem hakkı, hem de vazifesidir.

Ezcümle şehirde yaptığımız incelemelerde, Trafik Müdürlüğünün de bu akıma kapılmış olduğunu esefle müşahede ediyoruz.

Birçok sokakların başına «Sağa dönülmez» levhasını asarak ve sol tarafı gösteren «Mecburî istikamet» levhasını koyarak yurdu nasıl bir âkıbete götürmek istediği, cümlemizin malûmudur.

Bu aşikâr ve tahripkâr solculuk hareketleri karşısında, sayın Başbakanın aşağıdaki soruları sözlü olarak cevaplandırmasını rica ederim:

1 — Yaz aylarında Türkiye'ye gelerek yurdumuzda barınan ve havalar soğuyunca tekrar sıcak ülkelere giden leyleklerin, Mısır'daki Nâsır rejjiminin mensupları olduğu şüpheden âri bulunmakla, bu durum muvacehesinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin, Birleşik Arap Cumhuriyetiyle olan münasebetlerini yeniden gözden geçirme düşünceleri, söz konusu mudur?..

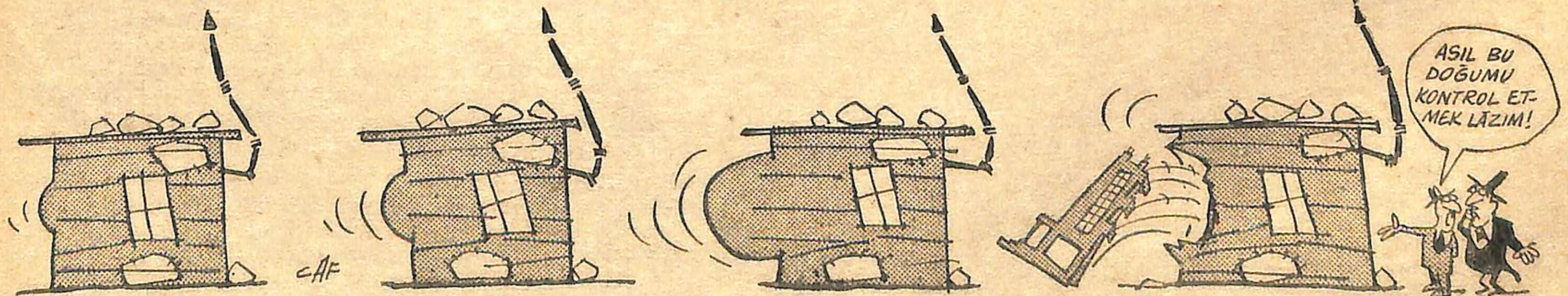
2 — Şehri baştan başa donatan trafik işaretlerinden "Sağa dönülmez» levhalarını kaldırıp, bunların yerine «Sola dönülbez» levhalarını koymayı ve memleket trafiğinin asıl istikametini böylelikle belli etmeyi, hükûmet, kendine bir görev saymakta mıdır?..

Yukarıki soruları, Sayın Başbakanın sözlü olarak cevaplandırmasını rica ederim..

Feridun bey, yazısını tamamladıktan sonra, bir sefer daha kendi kendine okudu. Böylelikle, yaptığı hizmetin, yüceliği karşısında enikonu gururlandı:

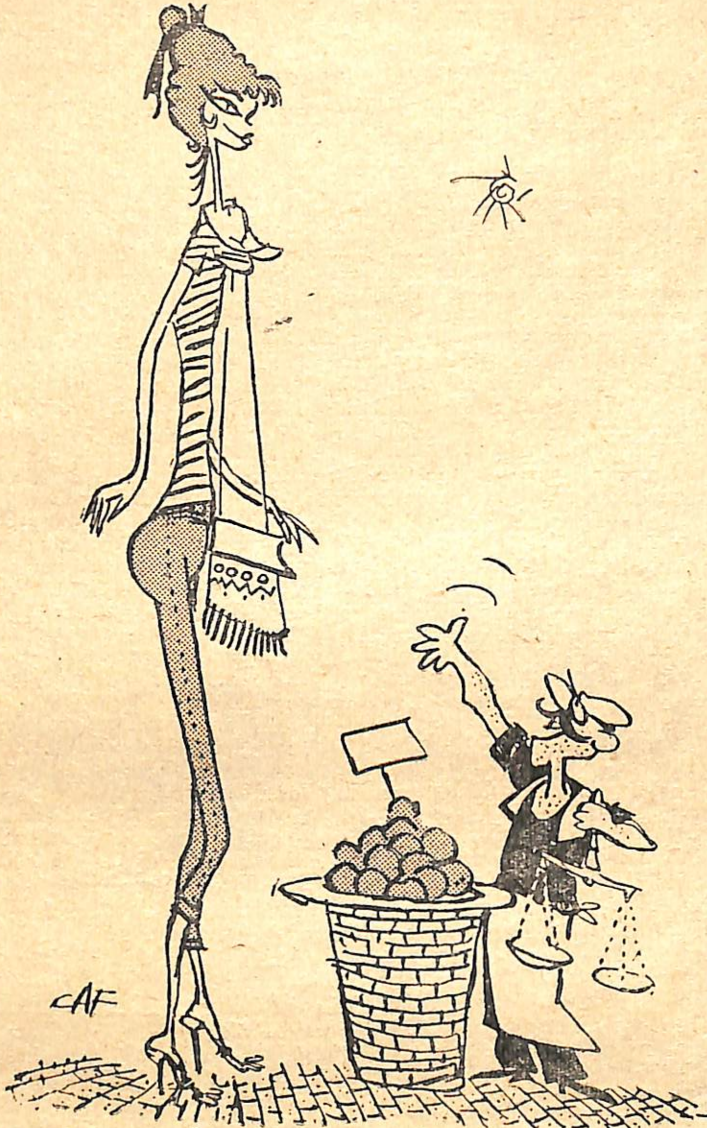
— Vallahi billâhi, biz olmasak, bu memleket üç günde batar.. Bereket versin. Allah bizleri bu milletin başına yollamış...

Adnan VELİ

«Gecekondu ticaretinden apartman sahibi olanlar var..» — Gazeteler —

«Domates banyosu kadınları güzelleştiriyormuş..»
— Gazeteler —

— Tam sana göre bayan: sırık domatesi bunlar!

— Ulan sen daha bugün başladın.. Ben kırk yıldır içerim şu mereti!

YOL BOYU

Ergin Ortaç

Beyoğlun'dan Kaufhaus'a...

Ben, türkçeden almancaya; almancadan türkçeye iki sözlük hazırlasam, Alman karşılığı çalışkan, çalışkan karşılığı Alman yazarım!.. Genci, ihtiyarı, kadını erkeği, herkes durmadan çalışıyor ve.. ve kazanıyor. Hayat seviyesi yükselmiş, yükselmiş, yükselmiş... Artık bugün kapısının önünde otomobili, evinde televizyonu, buzdolabı, çamaşır makinesi bulunmayan aile hemen hemen hiç yok. Halk o kadar uygar, her yer o kadar temiz, her şey o kadar bol, o kadar güzel ki.. Daha üstününü, daha hoşunu düşünemiyor insan!

Sosyal yaşayış yönünden, Almanyada iş verenle, işçiyi ayırdetmek gerçekten çok güç. Fabrikaların önündeki otoparklar otomobillerle dolu: İşbaşı yapan işçilerin özel otomobilleri bunlar!

Ekmeğin, peynirin, biranın çeşidi o kadar çok ki.. Tam bir sayı söylemeğe imkân yok. Hele o, kat kat yükselen «Kaufhaus»lar... Çorabından kürküne, mektup zarfından mobilyasına, toplu iğnesinden televizyonuna kadar ne ararsanız içinde. Ayrıca günün her saatinde dolup boşalan lokantası, pastanesi, birahanesi de caba. Sanki bizim Beyoğlu, bütün mağazalarıyla bu tek mağazada, «Kaufhaus»da toplanmış!

«Autobahn»lar...

Almanyada çok zengin bir karayolu şebekesi var. Uzunluğu iki yüz bin kilometreden fazla. Bu yollardan, şehirlerarası «Autobahn»lar mühim bir yer kaplıyor. Yonca biçiminde, alt ve üst geçitli, tek yönlü, çift yönlü, modern, geniş «Autobahn»lar alabildiğine uzanıyor gözünüzün önünde. «Autobahn»ların kenarında, ağaçlıklı, tertemiz oto-parklara rastlıyorsunuz sık sık. Biraz dinlenmek isteyen, çekiveriyor arabasını bu park yerlerinden birine... Hattâ yolcuların arasında piknik yapanlar bile var.

«Autobahn»lar asfalt.. Asfalt ama, öyle toprak yolun üzerine dökülmüş asfalt değil. Altında yarım metre kalınlığında beton dökülü.

Hani bizde, «İstanbul'un taşı toprağı altındır» diye bir tatlı söz vardır ya.. İşte, bu «Autobahn»ların taşı beton, toprağı asfalt!

Başkent Bonn...

Başkent Bonn, Ren kıyısında küçücük bir şehir. Hattâ, halk arasında buraya «Başkent» yerine «Başköy» diyenler bile oluyor. Ancak, şehrin yüzölçümü bakımından bu küçüklüğü çok geri plânda kalmış bugün. Bonn, «Bundestag: Federal Meclis»iyle Fredrich Wilhelm Üniversitesiyle, «Beethoven Halle»siyle büyük önem kazanmış. Ama yine de insan Berlin'i, Münih'i, Hamburg'u, Köln'ü gördükten sonra Bonn'un başkent oluşunu yadırgıyor.

On yıl önce bu konuda, «Bonn'un başkent oluşu geçicidir.. Doğu Almanya ile birleştiğimiz gün Berlin başkent olacaktır.» diye konuşan Almanlar aynı iyimserliği gösteremiyorlar bugün.. Sadece dudak büküp susuyorlar.

Ergin ORTAÇ

PAZARTESİ

Eşek

Bir Fransız kadını (Genevieve) Kudüse gitmek için eşekle yola çıkmış. Fransa nere? Kudüs nere? Buna rağmen dağlar tepeler aşarak, nehirler, ırmaklar geçerek İstanbula kadar gelmiş Genevieve...

Ancak İstanbula geldiğinde pek sadık bir hayvan olan eşeği Bijou hastalanmış.

Şimdi Genevieve:

— Ben Bijou'dan ayrılamam... diye dolaşıyormuş Türkiyede... Ve eşeğin iyileşmesini bekliyormuş.

Bu arada Fransız kadını Edirnekapıdaki at pazarına gidip eşek beğenmeye çalışmış, ama gözü tutmamış hiçbirini... İlle de Bijou... İlle de Bijou...

Şimdi zavallı Bijou, hastahanede tedavi ediliyor.

Bijou, Fransızcada mücevher demektir. Doğrusu ya Fransız kadını da eşeğine mücevher kadar değer veriyor.

Kör talihe bakın siz! Nice eşeklere mücevher kadar değer verilir de, nice insanlar sokaktaki köpek kadar değersiz kalır.

Bijou hastahanelerde titizlikle tedavi edilirken, hastahane kapılarında bekleşen vatandaşlarımızın haline bakanlar bu düşünceye hak vereceklerdir.

Geçenlerde İzmirdeki Efes otelinde köpekler için hazırlanan lüks yemek listesini de gazeteler yayınlamışlardı; tatlısıyla, tuzlusuyla, etlisiyle pek nefis bir yemek listesi idi o...

Bütün bunlardan şu sonuç çıkıyor ki biz turistlerin köpeklerine de eşeklerine de pek iyi bakıyor, ve hayvancıkları pek güzel ağırlıyoruz.

Demek turizm sanayiine hizmet fikri hepimizde iyice yerleşmiş. Yalnız insan turistlere değil, eşek turistlere, köpek turistlere bile misafirperlik gösteriyoruz.

SALI

Esmerler

Paristen bildirildiğine göre otuz yıl önce Jean Harlow ile başlayıp günümüze kadar devam eden sarışın modası sona ermek üzere imiş. Ve esmerler parlamaya başlamışlar. 1965'in ideal kadın tipi, esmer, iri ağızlı ve kabarık gür saçlı imiş.

Bu haberi okuyan bir tanıdık:

— Aman, dedi, bizim karı demek ki bu yılın ideal kadın tipi...

— Nasıl?

— Bir kere esmer mi esmer... Hem de kara kuru esmer...

— Sonra?

— Sonra kabarık siyah saçlı. Bir görsen tarak yüzü görmemiş gibi tepesinde tarazlanmıştır saçları...

— Sonra?

— Sonra da birader, bir ağzı var ki açtı mı ne ben yanında durabilirim, ne de başkaları.

ÇARŞAMBA

Ameliyat

Yolda rastlaştılar. İki eski dost. İkisi bir ağızdan:

— Hayrola yahu, nasılsın? Süzgün gördüm seni... dediler.

Birincisi:

— Öyleyim, dedi, bir ameliyat geçirdim.

— Nerenden?

— Safra kesemden. Peki senin neyin var?

— Sorma ben de ameliyat geçirdim.

— Peki sen nerenden?

— Safra kesemden değil, dedi beriki, düpedüz kesemden.

Şaşılacak bir şey yoktu: Birisi hastahaneden çıkmıştı, öteki de bir içkili gazinodan.

Meclis açıldı :

— Dört yıl sıralar üstünde uyuyacak değiliz ya!..

PERŞEMBE

Bağımsız

Seçimler sonuçlandı. AP. çoğunluğu kazandı... CHP. nin durumu kötü... Küçük partiler ya var, ya yok...

Biz onları kendi hallerine bırakalım. Bu seçimin Amerikanvari bağımsız adayı Cemal Madanoğlu idi. Kaybetti seçimi emekli general... Ama bunu sportmence karşıladı. Ve her zamanki efendiliğiyle:

— Türkiyenin kalbi İstanbulda atar sanırdım. Yanılmışım. Tansiyon âletimiz iyi çalışmamış. Bu millete iyi bir tansiyon âleti lâzım... demiş.

Paşam, tansiyon âleti millete değil kaybeden adaylara lâzım. Herkes seçim sonuçlarını sizin gibi rahatlıkla karşılayamadığına göre nabzı yükselen, kalbine fenalık gelen nice aday var. Tezelden onlara birer tansiyon âleti yetiştirmeli...

Millete bir şey olduğu veya olacağı yok... Olanlar sadece adaylar arasında oluyor.

CUMA

Kelimeler

Yeni kuşak, kelimeleri doğru söyliyemiyor, doğru konuşamıyor. Suç, onlarda değil tabii... Spikerlerimiz bile radyolarda doğru dürüst söyliyemezken, sokaktaki delikanlı nasıl doğru söyler kelimeleri!.. Bunun için «iki rakip takım» derken «iki râkip takım» diye konuşuyor, Osmanlıcadan kalma bütün kelimelerin genç ağızlarda takma kalışı pek ayıplanacak bir şey değil. Nerede öğrenecekler bunların doğrularını?

Ama bazı kelimeleri yanlış söyliyen sadece yeni kuşak değildir. Eski kuşakta da niceleri var ki yanlış konuşurlar. Sultan Mahmut'un bile bu konuda eksikleri varmış. Meselâ «telâş» yerine «talaş» dermiş.

Bir gün Musahip Sait efendi:

— Dün bendehanede bulunan talaşlar tutuşuverdi. Biz de bir hayli telâş ettik... diye kelimelerin üstüne basa basa konuşunca, Padişah:

— Peki, demiş, anladım, artık ne talaştan bahset, ne de telâş et.

CUMARTESİ

Güzellik uğruna

Avrupanın sayılı güzellerinden sayılan Parisli ünlü dansöz Régine güzel göğüslerini daha da güzelleştirmek isterken ölmüş.

Gazetelerin yazdığına göre Régine göğüslerinin güzel olmadığı duygularına kapılmış. Paris'in lüks gece kulüplerinden Lido'nun yıldızı olduğu için her gece göğüsleri açık olarak sahneye çıkıyormuş. Ne yapsın kadıncağız? Ameliyat olacağım diye tutturmuş.

Ama ameliyattan sonra yaşamamış.

Régine, güzellik uğruna şehit olmuş. Kadınların güzelleşmek için katlandıkları nice ıstırabı gördükçe, insanın dili tutuluyor. En basitinden alınız: Berberlerin kaskları altında saatlerce oturmak, zayıflamak için her gün dakikalarca jimnastik yapmak, yemekten içmekten kesilmek, ayna karşısında zamanlarını israf etmek...

Ama sonunda şöyle bir kendine bakıp da:

— Güzelim... demenin sadetini hissetmek için bütün bunlar...

Şehirli bey köye gitmiş. Köy kadınları çapadan dönüyorlarmış. Tabiî hepsi toz toprak içinde, ve zor şartlarda çalışmanın vücutlarında ve yüzlerinde yarattığı izlerin acılığı içinde...

Şehirli bey bu kadınlara bakıp bakıp, köylülere sormuş:

— Siz bu kadınları mı seviyorsunuz?

Köylülerden biri:

— Bey, demiş, sizin kadınları kim olsa sever, marifet bunları sevmekte...

PAZAR

Bölükbaşı

Siyasi hayatımızın önemli bir vak'ası Bölükbaşı'dır. Bölükbaşı kürsüye çıkıp da konuşmaya başladı mı nişangâhsız atıyor. Ama böylece bir hayli de oy topladı.

Son konuşmalarından birinde gene eşi bulunmaz inciler yumurtladı:

— «Benim yaptığım tahsili kimse yapmamıştır. Ben zekâmın zekâtını versem karşımdaki budalalar adam olur...» dedi.

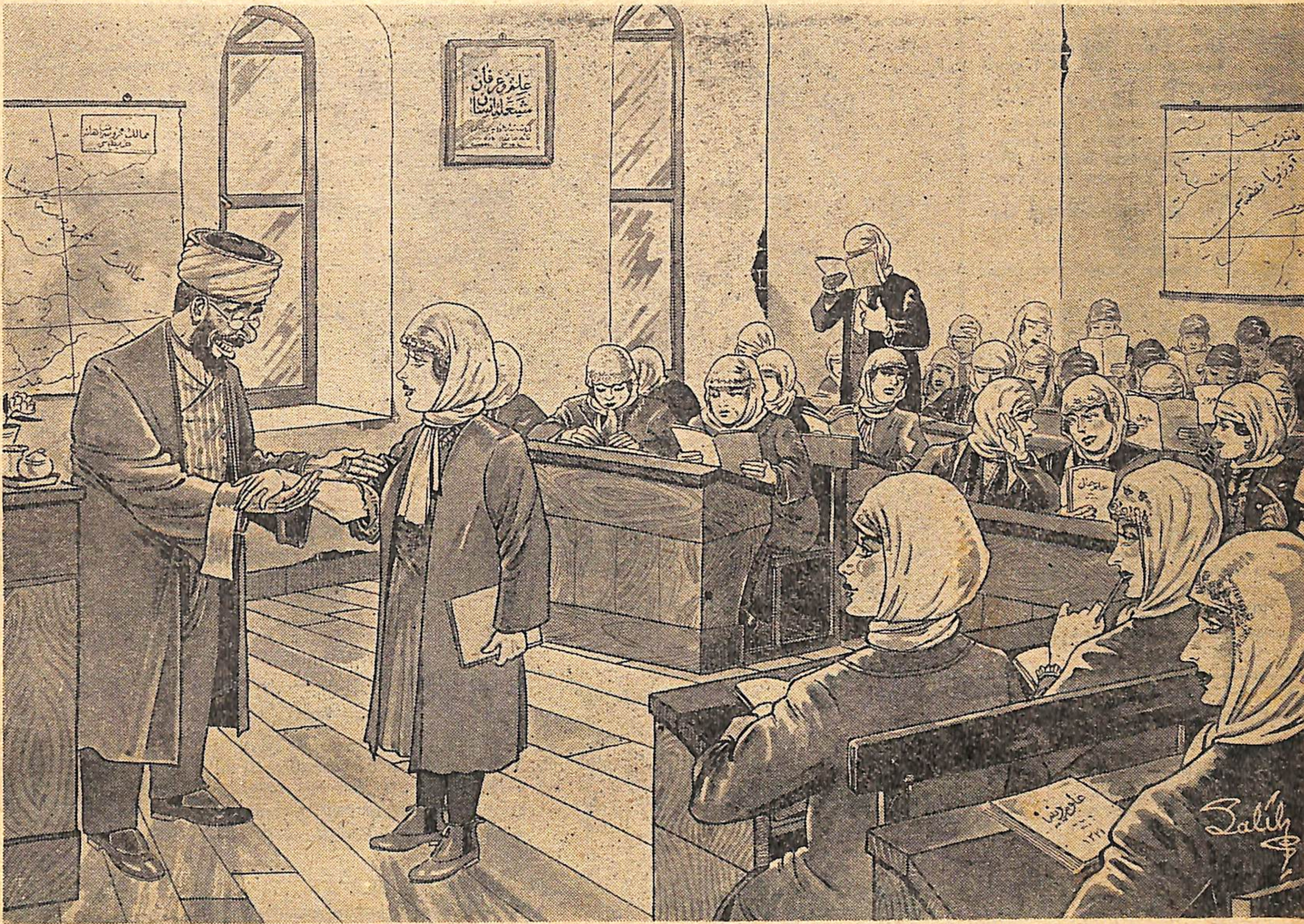
Ve o sırada kürsünün çevresinde bulunan bazı vatandaşlar da bu sözleri dinlediler.

Aman Bölükbaşı, sakın zekânın zekâtını verme de çevrendeki budalalar adam olmasın.

Çünkü olurlarsa seni dinliyecek kişileri nereden bulacaksın?

Tarihten Çizgiler

çizen: SALİH

— Hocafendi hep Melâhati derse kaldırıyor. Geçen hafta sol kolunu sıvatıp abdest almasını tarif etmişti, bugün de sağ kolunu sıvattı.. Bize sıra gelmiyecek mi hiç?..
— Gelecek gelecek.. Bana: «Bizim eve gel de sana da gusül abdestini öğreteyim» dedi!

Borç meselesi

Ramazanın son gecesi Koca Ragıp Paşa, bazı dostlarını iftara dâvet etmişti. Yemekten sonra kahveler, çubuklar içilirken bir yandan da sohbet ediliyordu. Dâvetlilerden bazıları ramazan içinde bazı oruçlarını kaçırmışlar; bu konuda «Benim şu kadar borcum var», «Benimki de şu kadar» gibilerden konuşuyorlardı. Ragıp Paşa, bir köşeye çekilmiş, söze karışmıyan Şair Haşmet'e dönüp sordu:

— Senin borcun yok mu Haşmet Efendi?

— Sorar mısınız paşam; tabiî benim de var. Hem de tam altı yüz elli kuruş. Allah bilir ya bu yüzden bakkalın bulunduğu sokaktan geçemez oldum.

— Canım Haşmet Efendi, ben sana o borcu sormuyorum; oruç borcun var mı? Onu öğrenmek istiyorum.

— Oruç borcumu soracak kimse siz değilsiniz; onu ancak Tanrı sorabilir. Sizin soracağınız borç, olsa olsa, para borcu olmalıdır paşam.

Değil mi ya?

İkinci Mahmut zamanının ünlü şairlerinden İzzet Molla, sözünü sakınmaz bir kişiydi. Bir gün bir toplantıda kendini çok sevdirmiş Babıâli tercümanlarından birinden söz ediliyordu. Bu tercüman hıristiyandı; fakat islâm dini ile ilgili bilgiler de dahil, her konuda gerçekten yetkili bir adamdı. Mecliste, zamanın koyu yobazlarından biri de bulunuyordu. Bu adam, tercüman için:

— Yahu, şaşıyorum vallahi; herif bu kadar âlim de neden hâlâ müslüman olmuyor? diye sorunca; İzzet Molla dayanamadı, patladı:

— Peki o halde a iki gözüm; dedi. Sen de bu kadar cahilsin de neden hâlâ hıristiyan olmuyorsun?..

Kaza'ya uğramak

İzmir Valisi Kâmil Paşa, Eşref'in kaymakam bulunduğu Kırkağaç'tan geçiyordu. İstasyonda, kendilerini çiğneyip geçtiğinden şikâyet eden şaire:

— Artık sizin kazaya da inşallah dönüşte uğrarız; deyince Eşref:

— Evet efendim; cevabını verdi. İnşallah dönerken kazaya uğrarsınız.

Dua ve kılıç

Fâtih Sultan Mehmet; İstanbul'u almış büyük bir alayla şehire giriyordu. Bir ara kırk elli kadar softa yanına yaklaştılar, atının geminden tutup:

— Gâzânız mübarek ola padişahım; dediler. Şehri almanız için bizler gece gündüz dua ettik. Hamdolsun, duamız berekâtı ile, şehri aldınız.

Genç ve aydın hükümdar «Sağ olun mollalar.» dedikten sonra, eliyle kılıcının kabzasını okşıyarak ilâve etti:

— Amma bunun da kerametini unutmamalısınız haa!..

Sarhoşluktan değil

Kanlıcalı Nihat Bey, zaman zaman vükelâ ve zengin konaklarında inceliğiyle, kibarlığıyla meclislerin en seçkin dâvetlisi olur; bazan da değme külhanbeylerine taş çıkartacak densizliklerle sokaklarda rezaletler çıkarırdı. Bir seferinde bir meyhanede, gecenin geç saatlerine kadar, adamakıllı içmiş nârâ ata ata, düşüp kalka kalka evine gitmiye çalışıyordu. Onun bu berbat halini gören yaşlıca bir hanım, penceresinde kendi kendine fakat yüksek sesle:

— Ah yere batsın şu rakı, bütün bu halleri hep sarhoşluktan... diye söylendi. Bu sözleri duyan Kanlıcalı Nihat Bey, başını kaldırıp sesin geldiği yeri araştırırken:

— Hayır vallahi hanım teyze; cevabını verdi. Bu sarhoşluktan marhoşluktan değil; edepsizlikten, edepsizlikten.

Değişen koku

Yemen Fâtihi Sinan Paşa, bir gün nedimlerinden Hamit Çelebi ile oturuyordu. Bir ara, elinde olmadan, küçük bir kabahat işledi. Fakat bunu yapmasiyle birlikte hemen cebindeki müselles adlı esans şişesini çıkarıp biraz kendine biraz da Hamit Çelebi'ye sürerken:

— Yahu Çelebi; şu müselles sahiden güzel bir koku değil mi? diye sordu. Hamit Çelebi, numarayı yutmamıştı:

— Güzel olmasına güzel amma, ne yazık ki siz onu murabba yaptınız Paşa Hazretleri; dedi.

Temelli müşteri

Bay Orhan her zaman alış veriş ettiği tütüncü dükkânına gider:

— Sabri efendi bana bir millî piyango bileti verir misin?

— Vereyim canım!

— Ama, borca istiyorum.

— Aaa borca bilet olur mu? Orhan bey?

— Niye olmasın ayol, ben buranın temelli müşterisiyim.

— Daha geçenlerde aldığın sigara ve gazetelerin bedelini ödemedin, bilet parasını nasıl vereceksin?

— Piyango çıkarsa neden vermeyim?

— Ya çıkmazsa!

— O zaman biletini geri veririm!

* * *

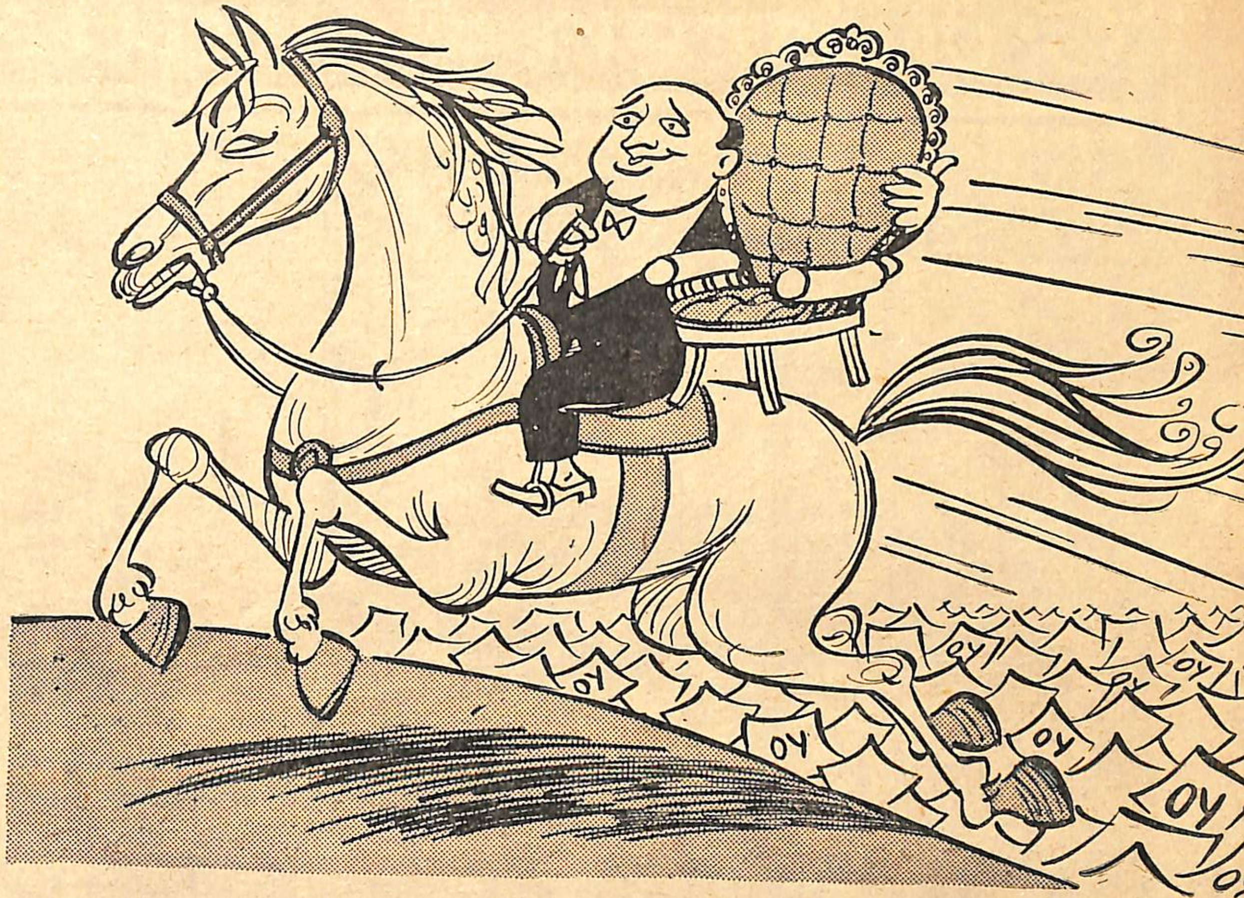
Muz

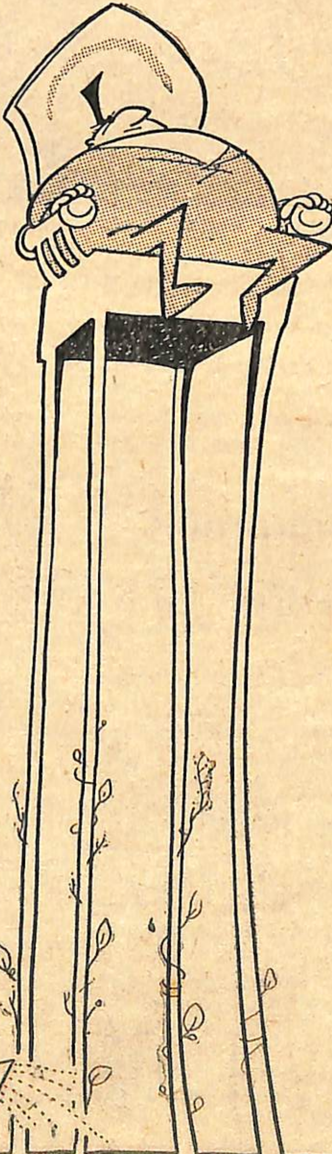
Yaşlı fakat yılışık bir adam kendisine yüz vermeyen genç ve güzel bir kadına gönlünü kaptırmıştı. Dostları kendisine bu sevdadan vazgeçmesini tavsiye ettiler:

— Bırak kızcağızın yakasını, belli ki o seni sevmiyor..

Yaşlı âşık omuz silkti:

— Onun sevmesi şart değil.. Ben meselâ muza bayılırım, fakat muzun da bana bayılmasına ihtiyacım yoktur!

Yazısız

Nel
Bıral

Pek cahil kalmışız fen'de besbelli,
Emekler tarlayı kıraç bıraktı.
Yabancı doktordan umduk teselli,
Her uzman bir ayrı ilâç bıraktı!
Canına yandığım kötü tecelli
Bizi dış yardıma muhtaç bıraktı!

* * *

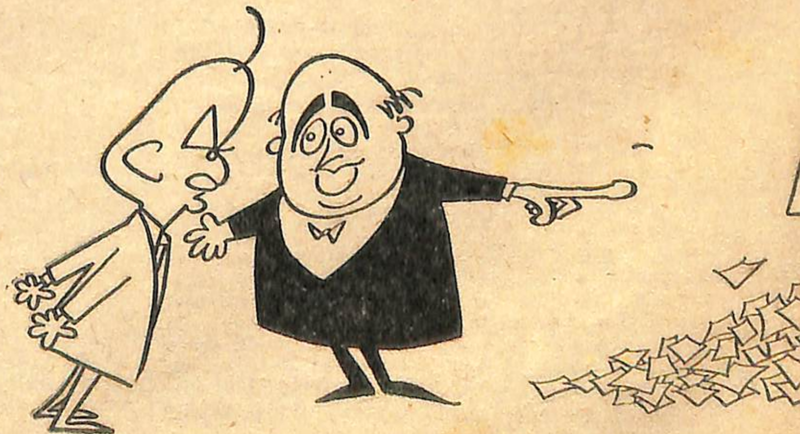
Siyaset sineği kaçan genzine,
Çığırtkan kiralar birkaç düzine,
Umar ki bu harcı öder hazine,
Bakar rota dönmüş Şap denizine!
Canına yandığım kötü tecelli,
Gemi kaptanına kırbaç bıraktı!

* * *

Seçim pazarında yalan, dolan çok,
Keçenin ucunu suya salan çok,
Şans kısırlığından hayıflanan çok,
Kızıp da burnundan nefes alan çok!
Canına yandığım kötü tecelli,
Meydanda kavgalı bir maç bıraktı!

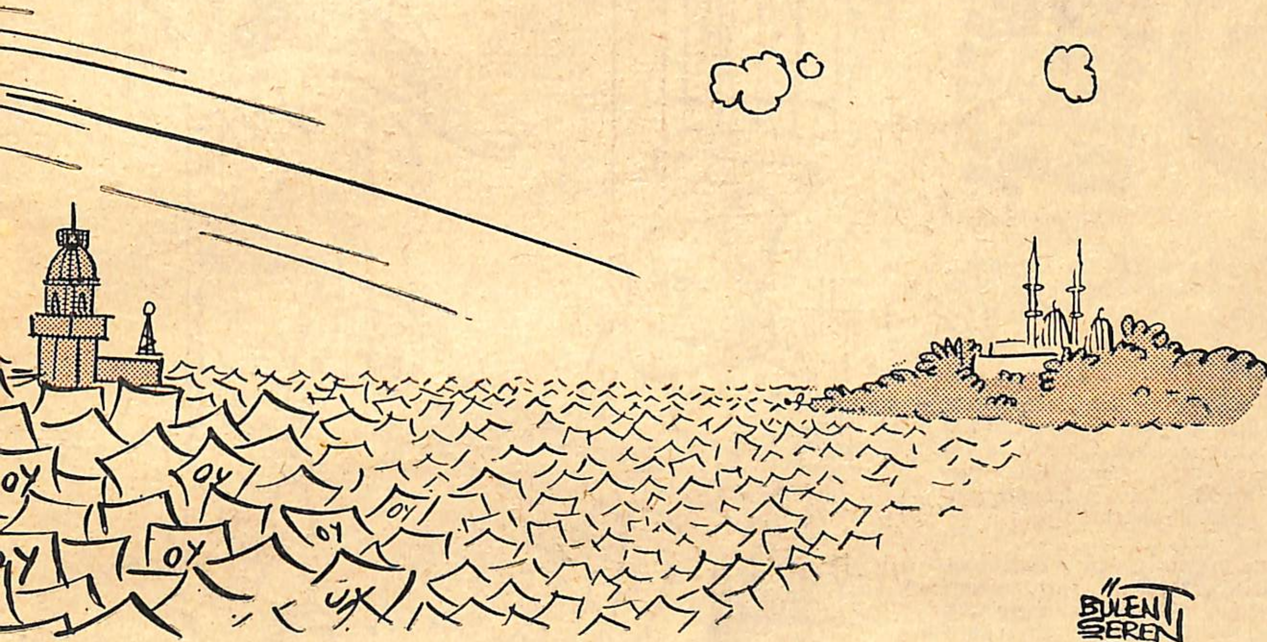
Çok kişi tanıdık
İsterler her işte
Naneyle birlikte
Biziz bu işlerde
Canına yandığım
Piliçleri kaptı, a

Fala yaramıyan
Meyve sepetinde
Bal istedik, içi
Ne bir gecekon
Canına yandığım
«Ezilip içilecek»

Demirel — Küçük dağları s

Ata sözlerinden:
«Atı alan Üsküdarı geçti!»

Karşılıklı oyun

Bay Turanın Şişlideki apartımanına misafir gelen arkadaşı ile o gün sabahtan akşama, hattâ gece yarısına kadar tavla oynamışlar, sonra, yorgun argın, yanyana kurulu karyolalarına uzanmışlardı.

Aradan ne kadar vakit geçti, belli değil... Birden Bay Turan suratında şaklayan bir tokatla uyandı. Arkadaşının eli, hâlâ yüzündeydi. Hayret ve biraz da hiddetle çıkıştı:

— Ne yapıyorsun, yahu?..

Misafir, gözlerini yarı aralıyarak özür diledi:

— Kusura bakma birader, rüyamda tavla oynuyordum, bir taş kırdım!

Bu münasebetsizliğe canı sıkılan Bay Turan, misafirinin tekrar horultuyu koyuverdiğini görünce, gitti bastonunu aldı ve üstünden yorganı sıyrılan arkadaşının arkasına kaktı.

Can acısiyle gözlerini açan misafir, homurdandı:

— Ne yapıyorsun, yahu?..

Bay Turan da aynı eda ile ellerini oğuşturarak özür diledi:

— Kusura bakma birader, rüyamda bilârdo oynuyordum!..

Baloda

— Hiç konuşmuyorsunuz bayan?

— Her ayağıma bastığınızda «Ay!!» dediğimi duymuyor musunuz?...

?

ayarlı.
lar kârlı,
baharlı,
zararlı!
tecelli,
raktı!

* * *

ek bulduk,
lek bulduk,
ek bulduk,
tünek bulduk!
tecelli,
bıraktı!

Sormak ayıp ama bu ne seferi?
Ne izler bilenler var, ne konak yeri.
Hani bu kervanın bilgiç rehberi?
Lâf anlıyan varsa buyursun beri!
Canına yandığım kötü tecelli,
Bu fasit daire usanç bıraktı!

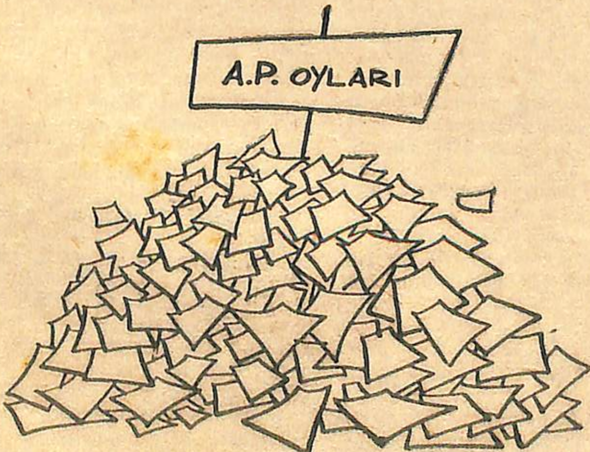
* * *

Yükseldi akortsuz ses perde perde,
Hangi tedbir devâ olacak derde?
«Ortanın solu»nun sınırı nerde?
«Birleşmiş bir kitle» olacak yerde,
Canına yandığım kötü tecelli,
Sen, ben çekişmesi utanç bıraktı!

* * *

Çal oğlum çal bari bir Çiftetelli!
Canına yandığım kötü tecelli:
Bizi son listeden ihraç bıraktı,
Ne tamam doyurdu, ne aç bıraktı.
Geçim şartı diye «Kap kaç» bıraktı,
Başımızda ne tüy, ne saç bıraktı!..

Salâhattin KUTLU

...ükleri biz yarattık Paşam!..

— Aman, adaysız bir liste lûtfen!..

HAPİSANENİN tek gardiyanı, hücrenin kapısını açtı. Önce iki ışıl ışıl göz parladı; arkasından kocaman kirli eller uzandı lâhana çanağına. Gardiyan, mahkûma bir sigara uzattıktan sonra:

— Yarın çıkıyorsun Fredo, dedi.

Fredo gözlerini ışığın kuvvetinden kısarak:

FREDO

Muzaffer İzgü

— Evet, çıkıyorum, diye cevap verdi.

— Hapishane bomboş kalıyor.

— Öyle!..

— Fredo?

— Buyur.

— Niçin cezan daha uzun değil?

— Bu kadar verdiler.

— Sen çıktıktan sonra ne yapacaklar biliyor musun?

— Bilmiyorum!..

— Kapatacaklar hapishaneyi.

— Kapatsınlar.

— Benim işime de son verecekler. Ta ki, yeni bir mahkûm gelinceye kadar.

— ....

— Üç çocuğum var Fredo. Bir de karım. Ben gardiyanlıktan başka iş yapamam... Bak Fredo, bundan iki yıl önce burası bir yıl boş kaldıydı da, çoluk çocuk açlıktan neredeyse ölecektik. Anlıyor musun Fredo ölecektik. Bereket ki sen geldin.

— ....

— Sen hiç aç çocuk ağlaması duydun mu Fredo? İnsanı tirtir titretir bu ağıt. İdam mahkûmları gibi.

— ....

— Çocuğumun biri felçli Fredo... İki ayağı da tutmuyor. Onu getir gözünün önüne Fredo... Bir kadın getir gözünün önüne... 35 yaşında, kızıl saçlı, küçük dudaklı, gözlerinin içi gülen bir kadın. Ama düşün ki o kadın aç!.. Evet yarından sonra aç. Kim bu kadın biliyor musun?

— ....

— Benim karım Fredo... Bir adam düşün, beş parasız, karnı aç. O da benim anlıyor musun Fredo, o da benim...

— ....

— Çıkacaksın ha Fredo buradan? Gelmiyeceksin bir daha ha? Bir güzel kadın, bir felçli çocuğu, bir beş parasız adamı düşünmeden çekip gideceksin ha?.. Yapamazsın sen bunu Fredo. İyi kalblisindir sen. Söyle yapabilir misin?

— ....

— Ne yapacaksın bu soğuk havada hürriyeti? İş mi verirler sana sanıyorsun? Sen de bizim gibi olacaksın. Sürüneceksin kahve köşelerinde. Açlıktan kilitlenecek dudakların... Gözlerin çukura kaçacak, aynı bizler gibi... İster misin?

— ....

— Önümüz kış Fredo. Donarsın soğuktan... Bir odanın kirası kaç liradır bilir misin? Yağmur altında, park kanapelerinde sabahlamak nedir bilir misin? Bir gün köpekler gibi soğuktan ve açlıktan kıvrılır geberirsin de kimseciklerin haberi olmaz...

— ....

— Kimin var ki Fredo? Mavi gözlü kızın mı? Sarı saçlı karın mı? Kim mutlu olacak ki, sen buradan çıkmakla? Sen de olamayacaksın ki mutlu... Yok!.. Yolunu bekleyenin yok Fredo.

— ....

— Sen kötü bir insan değilsindir Fredo.. Eğer buradaysan, kötü olduğun için değil, diğer insanlara benzemediğin için... Benzemediklerinin arasında işin ne Fredo?.. Söyle işin ne?

— ....

— Bak Fredo!.. Buradan aldığım para hem bize yeter, hem de sana. Her gün sigaranı alırım... Ara sıra evden yemek de getiririm. Çikolata istersen, onu da alırım... Bırak, yıkma şu mutlu dünyamızı Fredo. Sen de yaşa, biz de yaşayalım. Bir kişinin elini kolunu sallaya sallaya aç gezmesi, altı insanın perişanlığına değmez Fredo... Aç karnına ne ayın doğuşu hoştur, ne güneşin batışı... Ne kuşların sesi bir müziktir, ne de nehirin ki şiir...

— ....

— Bak, yemeğini yedin; gerçi yağı tuzu az ama, yine de burada sana hizmet eden insanlar var. Senin yaşamanı isteyen insanlar var... Ne de keyifle yakıyorsun sigaranı. Belki bu zevkle içtiğin son sigaran olacak. Yarın izmarit toplayacaksın sokaklardan. Acıdır izmaritler Fredo... İstemek de acıdır. Tüttür çubuğunu, bak keyfine Fredo. Nene gerek senin hürriyet. Nen eksik, kırlar mı, tarlalar mı?

— ....

— Düşünme Fredo. Haydi ver kararını. İşin ucunda altı insanın hayatı var. Fark arama Fredo. Senin için dışarısı da bir, içerisi de!..

Fredo, derin bir soluk aldı. Gözleri bakmıyor gibiydi sanki. Mırıldanır gibi:

— Ben suç işliyemem ki artık, dedi. Hiç olmazsa ömrümün birkaç yılını dışarda geçireyim...

— Ne yapacaksın Fredo. Sen yıllardır busun...

— Suç işliyemem ben!..

— İşlersin Fredo.

— Çalamam, adam öldüremem!..

— Ya kadın Fredo? Bir kadına da tecavüz edemez misin?

— ....

— Söyle Fredo, edemez misin?

— Bilmem ki!.. Yapamam ki!.. Korkarım.

— Tecavüzden mi?

— Kadından!..

— Korkma Fredo, hiç korkma... Yarın akşam bizim eve gel. Sen gelir gelmez ben çıkar giderim. Yatarsın karımla... Korkma Fredo. Çok iyi bir kadındır Janet... Sonra camları kırarız, imdat diye bağırırız... Razı mısın Fredo?

— Ya karın?

— Karım mı? Razı Fredo. Aç kalmamak için razı.

— Kaç sene verirler dersin?

— Sen razı ol, senesini düşünme. Ne fark eder ki senin için, ha iki, ha dört!..

— Doğru!..

— Geleceksin değil mi Fredo? Söz veriyorsun, geleceksin. Beni yalancı çıkarma Fredo... Müjdeliyeceğim bunu karıma.

Devrisi gün akşamı Fredo yine hapishanedeydi. Yine gardiyan günlük vazifelerinden biri olan lâhana çorbasını eline almıştı. Yine kapı açıldı, yine iki ışıl ışıl göz çanağa el uzattı...

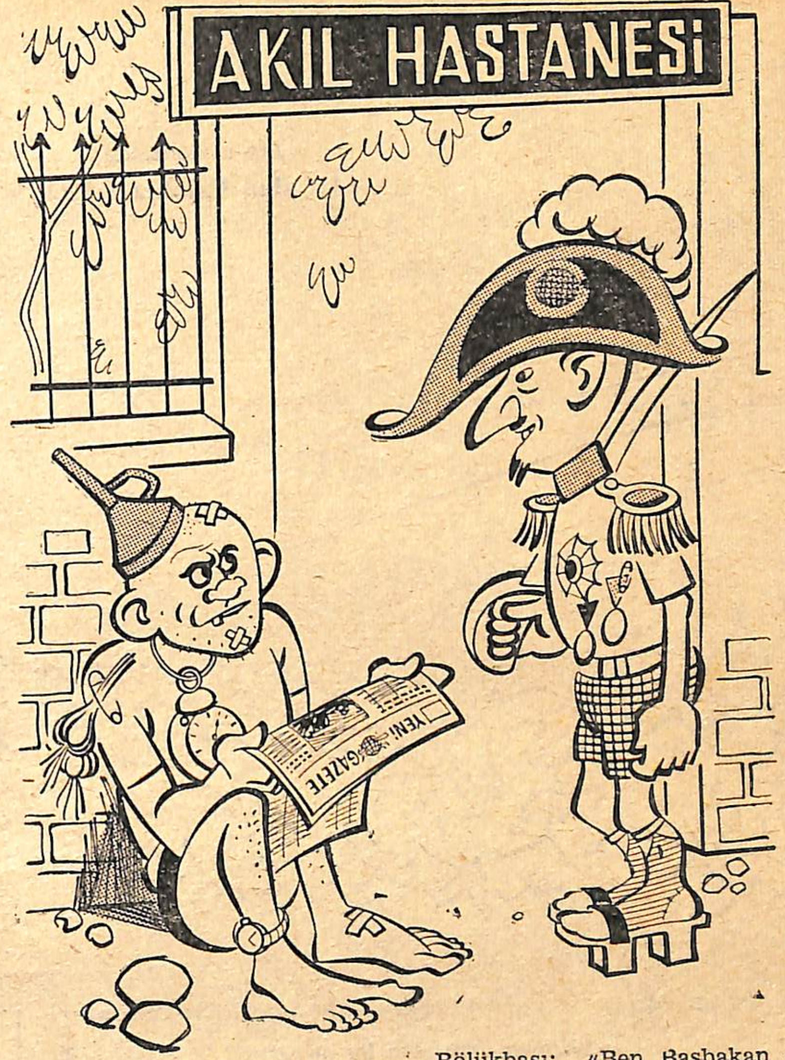
— Pişman mısın? diye sordu gardiyan.

— Değilim, yalnız sekiz sene verdiklerine çok üzüldüm. Hiç olmazsa yılda bir defa tekrarlamak isterdim bunu. Şimdi sekiz yıl beklemek lâzım... İhtiyarlar mı dersin karı?.. Çok iyi kadındı...

— İyidir Janet!.. Ama üzülme, sekiz yıl çok çabuk geçer.

Demir sürgü gıcırdadı. Kapkaranlık oldu yine hücre... Fredo kendi kendine mırıldandı:

— Sekiz yıl sonra iyi Janet'e... Gözlerini karanlıklara dikti...

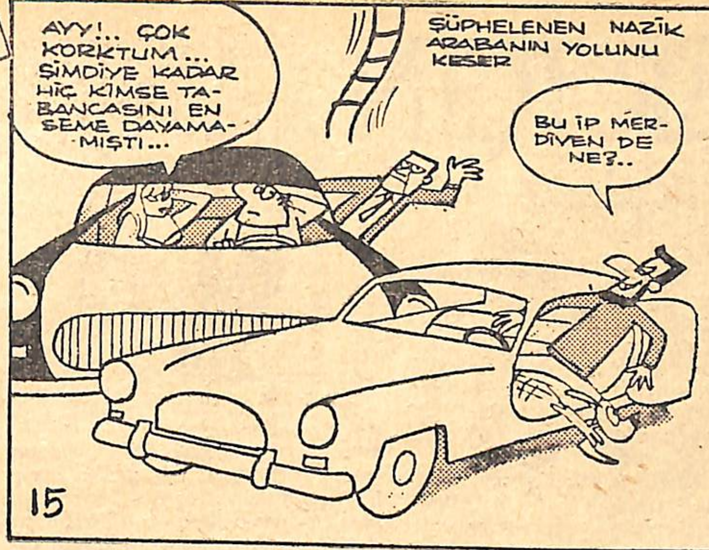

Bölükbaşı: «Ben Başbakan olsaydım Kıbrısı beş saatte alırdım» dedi. — Gazeteler —

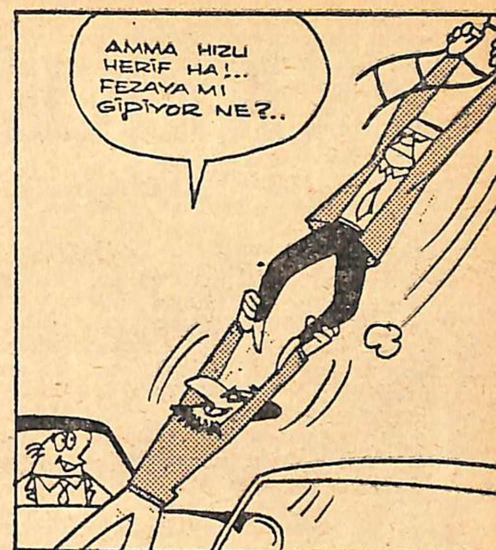
— İnanma kardeşim... Ben bile alamam!..

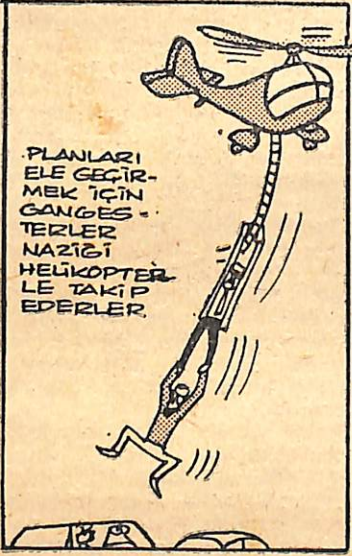
idarelidir!
ELEKTRİK SARFİYATI
Sadece "ampul" demektense alırken ısrarla EDISON isteyiniz!
TÜRK MALI EDISON
EDISON
BOL IŞIK AZ SARFİYAT
(İlâncılık: 8739—235)

ÇİZEN

nazik SÜLÜMAN

ERKEKLER İÇİN

Çeviren: Gülçiçek

SON bombanın atılışından on ay sonra, ROLF SMİTH dünya üzerinde kendisinden başka yalnız bir kişinin daha hayatta kaldığını öğrenmişti... Şimdi ikisi karşılıklı Salt Lake City'deki büyük bir mağazanın salonunda oturmuş çaylarını yudumluyorlardı. Louise Olivier, hayatta kalmayı başarabilmiş tek kadın, Rolf'un ellerine gözünü dikmiş öylece kalmıştı.

Kırık bir camdan içeri süzülen donuk güneş ışıkları salona daha ağır, daha basık bir hava veriyordu. Ne dışarda, ne de içerde en ufak bir ses yoktu. İnsanın içini karartan, suçluymuş hissini veren korkunç bir sessizlik... Ne otomobil gürültüsü, ne çatal bıçak sesi; sadece güneş, derin bir sükût ve Louise Olivier'nin ıslak, şaşkın bakışları...

Rolf biraz eğildi, bu bakışları gözlerinde hapsetmek istiyordu. Kadının ölü balığınkilere benzeyen gözleri de ne kadar mânasızdı...

«Sevgilim, dedi, emin olun fikirlerinizi saygı ile karşılıyorum, ama itiraf etmeliyim ki hiç de içinde bulunduğumuz şartlara uygun değil...»

Kadın bir an erkeğin gözlerinin içine baktı, sonra evvelkinden daha şaşkın bakışlarını çok uzak ufuklara döndürdü... Başını hayır mânasına, olmaz mânasına iki yana salladı. Kurumuş dudaklarından, beki de yüz bilmem kaçıncı defa söylediği sözler döküldü:

«Hayır, Rolf, hayır. Sizinle birlikte günah işlemeğe asla razı olamam, vicdanım beni mahkûm ederse bu cehennemden de beter olur...»

Smith Fransız, Alman, Meksika ve sıcak iklimlerin kadınlarını düşündü. İlk üç ayı Rochester'de bir alıcı istasyonunun binasında geçirmişti. Son beşer seslerini orada dinlemişti. Sonra bir anda hepsi yok olmuştu. İsveç'den aldığı bir haberde üç beş yüz kişinin canını kurtardığını duymuştu; aralarında bir de İngiliz nazırı vardı. Avrupanın yok olduğunu söylüyorlardı; evet Avrupa yok olmuştu, sadece yok olmuştu, işte o kadar... Ellerinde iki uçak vardı, benzinleri çoktu ama, uçup da nereye konacaklardı, Avrupa'nın bir avuç toprağı bile kalmamıştı... İçlerinde üçü vebadan ölmüştü, sonra birkaçı daha, en sonunda da hepsi...

Sonra Kudüs civarında tayyaresi düşen bir Amerikalı pilotla irtibat kurabilmişti; adam son nefesini verirken Büyük Okyanus üzerinde hiçbir adanın kalmadığını söylemişti. Demek Kuzey Kutbu da yerle bir olmuştu. Rolf, oranın isteyerek mi, yoksa yanlışlıkla mı bombalandığını bir türlü anlayamadı...

Ne Paris'den, ne Londra'dan, ne Vaşington'dan, ne Sidney'den, ne Moskova'dan, ne de Tokyo'dan hiç ses gelmiyordu. Kimin bombadan öldüğü, kimi vebanın götürdüğü, kimin yıkıntılar altında kaldığı belli değildi.

Smith vebaya karşı antibiotik bulmağa çalışan bir lâboratuarda asistandı. Uzun araştırmalardan sonra nihayet çok tesirli bir ilâç keşfedilmişti. Fakat pek az imâl edilmiş ve henüz yenilerinin yapılmasına girişilirken bomba patlayıvermişti. Smith o panik içinde, pek de ne yaptığının farkında olmadan bütün ilâç ampullerini koynuna koltuğuna yerleştirmiş, kendine göre bir yere gizlenmişti...

Louise Denver'de bir hastahanede baş hemşire idi. Bombanın patlatıldığı sabahı hatırlarken başı dönüyor, gözleri kararıyor, avcıyı görmüş ceylân gibi bacakları titriyordu. O da bir alıcı istasyon binasına sığınmış ve tesadüfen Smith ile ilişki kurmuştu. Smith onun vebaya tutulmadığından iyice emin olduktan sonra buluşmağa karar vermişti.

Louise son derecede prensiplerine bağlı bir kadındı. Daima kendisine hürmet edilmesini ve terbiyeli davranılmasını istiyordu. Rolf ile aynı otelde kalmayı kabul etmiyordu. Rolf her seferinde, kırık dökük de olsa kapıyı açıyor, kenara çekiliyor ve Louise geçerken başıyla hafifçe selâmlıyordu. İskemlesini çekiyor ve o yerine oturmadıkça Rolf da oturmamağa dikkat ediyordu. Küfür etmemek, kaba sözler söylememek için kendini tutuyordu. Arada bir de, erkeklerin vazifesindendir diyerek, Louise'e iltifat etmekten, kompliman yapmaktan da geri durmuyordu.

Louise kırk yaşlarında olmalıydı, demek ki Rolf'dan beş yaş kadar büyük... Rolf bazen acaba kendini kaç yaşında zannediyordur diye düşünüyordu. Bazen de şeytana uyup onun o sıskacık boynunu burup koparmak istiyordu ama, kendini tutuyordu: Zira Louise yaşayan tek kadındı ve Rolf'un ona ihtiyacı vardı. İçinden «ak gözlü domuz karı» diye geçirirken, sesini kadifeden daha yumuşak, şekerden daha tatlı yapmağa çalışarak «Louise, sevgilim, aşkım, derdi, sizi memnun etmek benim vazifem, eğer bir kusur ediyorsam beni bağışlayın.»

Louise o ölü balık gözlerini süzerek, gerdan kırarak kart sesi ile: «Sizi çok kibar, çok centilmen buluyorum» diye cevap verirdi.

Smith bu sözlerden cesaret alarak devam ediyordu:

«Louiseciğim, ne kadar iğrenç olursa olsun hakikatlere karşıdan bakmasını bilmek lâzım. Sevgilim, ruhum, biliyorsunuz dünyadaki tek kadın siz, tek erkek de benim. Tıpkı cennet bahçelerinden kovulan Âdem ile Havva gibi...»

Louise'in yüzü çarpıldı, çöplüğe düşmüş gibi ağzını burnunu büzüştürdü. Belli ki Rolf'un söyledikleri hiç hoşuna gitmemişti... Muhakkak efsanevî üzüm yapraklarını düşünüyordu...

«Daha dünyaya hiç gelmemiş olanları düşünün, onların kaderini durdurmağa hakkımız var mı?» Smith bu defa daha tesirli olsun diye sesini titretmişti.

İçi ürpererek hastalığının ikinci kısmını düşündü; adaleleri sertleşiyor, eline ayağına tutukluk geliyordu, sonra bir anda ne olduğunu anlamadan insan hareketsiz kalıyordu, parmağını kımıldatmak mümkün değildi. Bir seferinde Louise sayesinde krizi atlatmıştı; yanındaki ampullerden birini Louise iğneye boşaltıp koluna batırıvermişti. Smith ümitsizliğe kapılıyordu, ama dişlerini gıcırdatarak kendi kendine de söyleniyordu:

«Eğer talih yardım ederse iki çocuğumuz olur, o kadarı da işimizi görür.»

Sonra sesini yükselterek devam ediyordu:

«Allah muhakkak ki insanlığın yok olup gitmesini istememiştir. Bizi de bir maksat için öldürmedi...»

Birden sustu: Louise'i huylandırmadan düşündüklerini söylemesi lâzımdı. Çocuk sahibi olmamız lâzım dese, bir çuval incir berbat olurdu; en iyisi biraz romantik, biraz şiir dolu kelimelerle ifade etmeliydi...

«Tanrı ikimize hayat meşalesini devam ettirmek gibi ulvî bir vazife verdi... Düşünün Louise, hayat meşalesi, bütün insanlar ve bunlar için de sadece ikimiz, siz ve ben...»

Louise'in bakışları yine çok uzaklara dalıp gitmişti. Göz kapakları titriyor, burun delikleri açılıp kapanıyordu.

Smith kadının dar, sıska kalçalarına baktı.

«Ah Allahım, keşke biraz daha kuvvetli olsaydım, o zaman bu kadar yalvarmağa lüzum kalmazdı...»

Birden yine hırsla kan tepesine çıktı, fakat kendine hâkim oldu. Tam yüzüp yüzüp kuyruğuna gelince işleri altüst etmekte mâna yoktu. Son günlerde Louise dağlara çıkıp Allah'a kendisine doğru yolu göstermesi için yalvaracağını söylüyordu... Smith zemini müsait buldukça fikrini yeni sözlerle süsleyerek tekrar ediyor, sabırsızlıkla ağzından çıkacak cevabı bekliyordu... Louise ise gençliğinde sağdan soldan duyduklarının tesiri ile kendine göre felsefeler yürütüyordu:

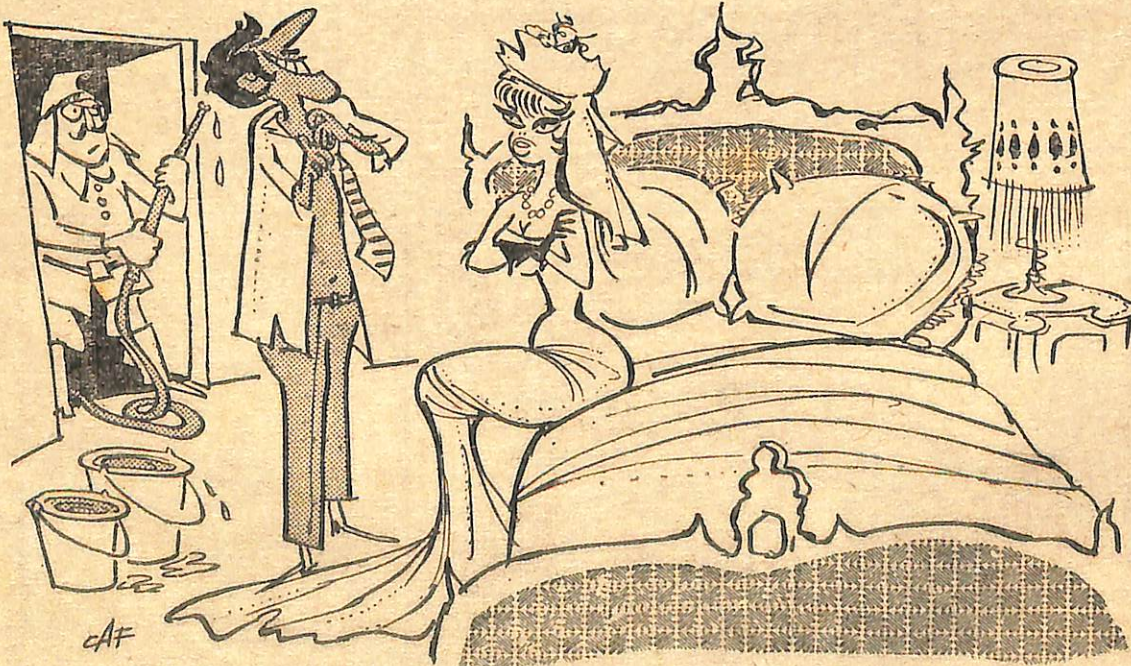
«Annem insanlığa karşı vazifelerimiz olduğunu söylerdi. Sonra ö[illegible]meden evvel, benim için altından daha kıymetli şu sözlerle nasihat etmişti: Kızım, daima terbiyeli ve saygılı ol; içinden Allah korkusunu atma. Güzel olmak her şeyi halletmez, ben ne çirkin kızlar biliyorum gayet iyi evlilikler yaptılar; dindar, ahlâklı koca sahibi oldular.»

Düğün merasimi... Düğün çiçekleri... Uzun etekli beyaz elbise... Bir demet portakal çiçeği... Dualar... Düğün marşı... Louise sisler ardında bütün bunları hayal ediyordu... Birden Rolf'un yüzü gözüne ilişti. Aman Allahım, dünyada bir kişi kalmasa yine de bu adamı koca diye almazdı... Ama kızlar yirmi beşi aştıktan sonra ne bulursa onu almağa razı olmalıydı... Hay kara talih...

Şimdi evlenme usulleri değişmişti, ama ne olursa olsun olsun papaz muhakkak lâzımdı. Fakat karşısındaki bu adamla evlenmeğe razı olmak demek bütün bu güzel şeylerden fedakârlık etmek demekti... Bir tek düğün hediyesi bile olmayacaktı... Yine gözleri Rolf'a takıldı: Siyah, kopça gibi iki göz sanki yiyecekmiş gibi yüzünde geziniyor, ince dudakları hırsla titriyor, kulak deliklerinden fırlayan kara, kalın kıllar şakaklarına doğru iğri büğrü uzanan saçlarına karışıyordu.

«Kendini de bu kadar ihmal etmek olur mu? diye Louise içinden

«Suların kesilmesi boşanmalara sebep oluyor..» — Gazeteler —

— Hiç merak etme şekerim, bütün tedbirleri aldım!

geçirdi. Ama evlenirsek ben onu kötü itiyatlarından vazgeçiririm... Zaten kadının vazifesi de bu değil mi?..»

Rolf o sırada şehir dışında gördüğü bir çiftlikten bahsediyordu. Belki hayvan yoktu ama yetiştirirlerdi, birkaç ağaç dikerler, sonra domates, patates, her ne ise bir şeyler yapıp karınlarını doyururlardı...

Louise kuru uzun elinin üzerinde Rolf'un kalın küt parmaklı elini hissetti. Elektrik çarpmış gibi titredi ve elini çekti... Rolf durmadan konuşuyor, konuşuyordu.

«Dünyanın en güzel gelin elbisesi sizin olacak... Elinizde bir de çiçek demeti... İstediğiniz her şey sizin olacak Louise, her şey...»

Bir gelin elbisesi mi?... Bir de çiçek demeti ha... Papaz olmasa da olur... Bu aptal adam da neden daha evvel bu gelin elbisesinden bahsetmedi sanki...

Rolf bir çağlayan gibi durmadan akıp giden kelimeleri bir anda kesti, çünkü Louise'in bir mırıltı halinde: «Evet Rolf madem ki istiyorsunuz sizinle evlenmeğe razıyım.» dediğini duymuştu.

Şaşkın, Louise'in aynı şeyleri tekrar söylemesini istiyordu, fakat ters bir cevap alırım korkusuyla da «Ne demiştiniz?» diye sormağa çekiniyordu. İçini çekerek:

«Hemen bugün olsun mu?» dedi.

Louise yine dalgındı.

«Hemen bugün... Veya ne bileyim, olsun işte... Tabiî her şey yerli yerinde olmalı... Bütün söylediklerinizi bu kadar kısa zamanda yapabilecek misiniz?...»

Sonra ikisi birden ayağa kalktılar; Louise solgun, kuru yanaklarından öpmesine müsaade etti. Yine ilk konuşan Rolf oldu.

«Hemen hazırlıklara girişelim... Yalnız bana bir dakika müsaade edin, şimdi geliyorum.»

Louise sanki kehanette bulunacakmış gibi esrarengiz bir edâ ile «tabiî, bekliyorum» dedi.

Rolf koşarak uzaklaştı... Bir yandan da düşünüyordu; birkaç saat daha bu kuru kadının kaprislerini çekecekti, sonra her şey değişecek, Louise'e istediğini yapacaktı, ister döver, ister söver, ister keserdi... Belki de ilk çocukları bir kız olurdu...

Kapı gıcırdayarak açıldı, Rolf içeri girdi... Musluğa doğru birkaç adım attı; birden kolunun bacağının çekildiğini hissetti, hareketsiz kaldı... Şu Allahın cezası kriz yine başına bir iş açacaktı... Bir seferinde böyle beklemediği anda yakalamıştı ama o zaman yanında Louise vardı... Başını çevirip kapıya doğru bakmak istedi, boynu dönmüyordu... Sırtından buz gibi ter boşandı... Bağırmak istedi, sesi çıkmadı... Kolunu oynatmak istedi, nerede... Birden hafif bir gürültü işitti, rüzgâr kapıyı itip kapamıştı... Kapı kapanmıştı... Bunun kapanan mezar kapağından farkı yoktu... Ebediyen orada kalmağa mahkûmdu... Kapı kilitli değildi fakat dış taraftaki yüzünde kırmızı harflerle yazılmış bir ibare vardı: ERKEKLER İÇİN.

Ah namuslu, ahlâklı, edepli Louise...

Çeviren : Gülçiçek

※

Saat

Bir turist, Budapeşte'de polise saatin kaç olduğunu sorar. Adam saatine bakmadan kati bir sesle «8.30» diye cevap verir. Turistin, «Peki ama nereden biliyorsunuz?» sorusu üzerine, polis etraftaki evleri göstererek:

— Bakın, bütün pencereler kapanıyor, zira Amerikanın Sesi Radyosu şimdi yayına başladı, der.

Perdelik ve Fantazi Rop'uklar
Gömleklik Hosseler
Bankacılıkta Zengin İkramiyeler
Çimento Sümermika
Yünlü Mamülleri
Bol Çeşit Basmalık
Pamuklu Mamülleri
Meltem Rop'ukları
Kundura ve Çanta Valiz Mamülleri
Kaliteli Halılar
Porselen Mamülleri
İpek ve Kotun Goblenler
Kadın Erkek Kumaşları
UCUZ - SAĞLAM - BOL ÇEŞİTLİ MAMULERİMİZ ve BANKACILIK HİZMETLERİ İLE SAYIN HALKIMIZIN HİZMETİNDE ve EMRİNDEDİR...
SÜMERBANK
(Basın: 18337—A—12317—237)

İDARE YERİ : Divanyolu Klodfarer caddesi No. 8-10 Daire: 3. İstanbul Telefon : 22 18 11
İLÂN FİATI : Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Fiatı: 100 kuruştur.

Akbaba
* Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası *
SAHİBİ : Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçak masrafı ayrıca alınır.
Dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

FLORÜRLÜ DİŞ MACUNU
ipana fluorid
DİŞ MACUNU
DİŞ MİNELERİNİ SERTLEŞTİRİR, ÇÜRÜMELERİ ÖNLER!
(Radar Reklâm: 17—238)

Aziz Nesin'in Romanı

TEK DELİK

— 24 —

Ayıboğan Arif koğuşlara dalmıştı bile. İmam efendinin ise cezaevinde dolaşması memnu idi. İmam efendi zorlukla zaptolunabilmiş, gardiyanlar tarafından alınıp idareye götürülmüştü. Biraz sonra da gardiyanlar, Ayıboğan Arif'i alıp idareye götürdüler ve gece Arif geriye dönmedi. Birkaç gün mahkûmlar meraktan patladılar. Çünkü imamın niçin kızıp Ayıboğan'ı kovalamış olduğunu öğrenememişlerdi. İmam efendi camiye de gelmez olmuştu. Bu olaydan dört gün sonra, öğle namazına gelince, imam efendinin ağzından dinleyerek işin ne olduğunu anladılar.

İmam şöyle anlatıyordu:

— Ben, bu hergele, affedersiniz, hidayete erişti zanneylemiştim. Her ikindi namazında gelir, elimi öper «Hoca Efendi, ben namaz sûrelerini bilmiyorum, türkçe dua etsem namazda olur mu?» diye sorardı. Ben de ona «bir yandan namaz sûrelerini ezberlemeğe çalış, o zamana kadar da türkçe dua et! Allah kabul eder» demiştim. Hattâ bir de namaz hocası kitabı verdim alçağa. Her namazda, cemaatin ilk sırasında, tam benim arkamda dururdu. Ben onu, bana olan bağlılığından, yakınımda bulunsun diye arkamda durur sanırdım. Halbuki o hınzırın maksadı başka imiş.

O gün de namaza durduk. O da her zamanki gibi yine arkamda. Secdeye vardık. Affedersiniz, bacaklarımın arasında bir şey hissettim. Allah Allah... Bu ne ola? Ha babam, oramı buramı karıştırmakta... Basbayağı bir el... Aklım bacaklarımın arasına gitti, namaz fâsid olacak. Secdeden kalktık, tekrar secdeye varışımda yine el bacaklarımın arasına daldı, karıştırır ha karıştırır, karıştırır ha karıştırır... Tövbe yarabbi!.. Acaba zihnime şeytan mı girdi de bana öyle geliyor diye düşünüyorum ama, öylesi değil... Her secdeye kapanmamda, el arkamdan uzanıp, oramı buramı didikliyor. Bir şey değil, namaz fâsid olacak. Dönüp baksam, ya cemaatten biri görürse... En sonunda, yine secdede iken öyle bir halt etti ki, secdeden kalkmadan şöyle başımı dönüp baktım ki, Ayıboğan Arif namussuzu değil mi? Elini daldırmış altıma, aranır durur. Selâm verip namazı kesmemle:

— Ulan nedir? diye üstüne yürüdüm. Kaçtı alçak. Kaçınca anladım ki maksadı kötü... Cemaatin üstünden atlıyarak koştum ya, ne fayda, girdi koşuğa...

İşin içyüzü o gün öğrenildi. Ayıboğan Arif'i hamama götürüp basmışlar sopayı.

— Ulan utanmaz, bu nasıl rezillik!... Hoca Efendinin, yaşlı adamın... Hem de namazda!... Ulan bu hangi kitapta yazılı...

Ayıboğan Arif, bakmış ki dayaktan öldürecekler, o zaman:

— Durun anlatayım, iş bildiğiniz gibi değil... demiş.

— Ya nedir?

— Benim mahkûmiyetim ağır. Gelenim gidenim de yok. Dışarıda karım, çocuklar da sersefil, perperişan... Arkadaşlara söyledim, bizim hapishane imamını tanıdılar. Hoca Efendi her gün ikindi namazına gelmeden önce, dışarıdaki cami avlusundaki musluklarda abdest alıyor. Bizim arkadaşlar da Hoca farkına varmadan, muslukta abdest alırken, cübbesinin astarına eroin paketi iğneliyorlar. Hoca, cübbesine iğneli eroin paketini hapishane camiine getiriyor. Ben de her ikindi namazında, tam Hoca'nın arkasında durup, secdeye varılınca, önümdeki Hoca'nın cübbesinden paketi alıyorum. İki aydır sürüp gitti. O gün, elimi attım, Hoca'nın cübbesine, eroin yok... İkiyüz liralık eroindi. O yana elimi soktum, bu yana karıştırdım, şu yana daldırdım, yok, yok... Deli olacağım. Ben artık önümde Hoca olduğunu unuttum da, zorla aranır gibi, oraya kaçmıştır, içeriye girmiştir, astardan kaymıştır diye, Hoca'nın neresi elime geçerse karıştırmağa başladım. Sonra paketi bulamadık. Hoca namazı yarıda bozup beni kovaladı.

Ayıboğan'ın anlattığı da bu idi. Gerçekte ise o gün Ayıboğan'ın arkadaşları, Hoca'nın cübbesinin eteğine eroini koymamışlardı.

* * *

Geceyi düşünerek geçirdim. Ben bu kasabada ne yapacağım? Cebimde para yok ki burdan başka yere gideyim. Burda kalsam ne olacak? Bu adamlar, muallim bey de muallim bey diye tutturmuşlar. Bir yanlışlık olduğu meydanda. Ya bekledikleri, gelecek bir muallim vardı, ya da beni bir başkasına benzetmişlerdi. Yeniden bir çıkmaza girdiğimi hissediyordum.

Sabahleyin oda dışındaki ayak sesleriyle uyandım. Giyinip dışarı çıktım. Belediye Reisi:

— Sabahşerifleriniz hayırlı olsun, dedi.

Gece rahat edip edemediğimi, iyi uyuyup uyumadığımı sordu. Sonra da mektep müdürünün geldiğini, beni beklediğini, beraber kahvaltı edeceğimizi söyledi.

Aşağı katta bir odaya girdik. Müdür bey beni büyük bir samimiyetle karşıladı. Kır saçlı, ufak tefek, benden on, onbeş yaş büyük, sevimli bir adamdı. Geldiğime pek sevindiği anlaşılıyordu. Bana anlatmak fırsatı vermeden durmamasıya konuşuyordu. Bu sırada Belediye Reisinin oğlu masaya kahvaltıları getirmişti: Gerçekten mükellef bir kahvaltı sofrası.. İçimden hele bir karnımı doyurayım da sonra başıma gelenleri, paramın çalındığını; muallim olmadığımı anlatırım, diyordum.

Adı Cevdet olan müdürün anlattıklarından öğrenebildiğime göre, kasabada ortaokul o sene yeni açılıyordu. Cevdet bey de bu kasabaya benden onbeş gün evvel gelmiş ve ne yapacağını şaşırmıştı. Çünkü, kendisinden başka hiçbir öğretmen yoktu. Ortaokul olarak üç odalı, basık tavanlı kerpiç duvarlı bir ev, bir kendisi, bir de elinde (T. C. Maarif Vekâleti) yazılı resmi yuvarlak mühürden başka hiçbir şey yoktu. Cevdet Bey cebinden çıkardığı mührü gösterip:

— İşte mektep, işte mektep!.. diye gülüp duruyordu.

İyimser bir adamdı. Biz, iki öğretmen bir ortaokulu idare edebileceğimize güveniyordu. Okulda kâtip bile yoktu. Her şey biz ikimizdik. İkide bir bana Orhan Bey deyip durduğuna göre, demek beni, Orhan Bey adında bir öğretmen sanıyorlardı. Ve asıl mühimmi, bu Orhan Bey, benim buraya geldiğim gün, geliyorum diye telgraf göndermişti. İster misin, biraz sonra otobüsten sahici Orhan Bey geliversin. İşte o zaman rezalet!

Çok idealist bir adam olan Cevdet Bey:

— İkimiz elele verir, evvel Allah bu işini altından kalkarız diyordu.

Onun düşüncesine göre, kaymakam, maarif memuru, belediye doktoru, ilkokul öğretmenleri de, bizim okulda yardımcı öğretmenlik yapabilirlerdi.

Kasabalının bana bu kadar itibar etmesine gelince, kasabayı beğenmeyip gideceğimden korkmalarındandı. Çünkü bu kasabalılar beş yıldanberi kazada bir ortaokul açılması için uğraşmaktaymışlar. Mektep binasını da halk kendisi yapmış. En sonunda Maarif Vekâleti de «Ortaokulu açtım!» diyerek bir mühür, bir de müdür göndermiş. Bir de matematik muallimi Orhan Bey'in yerine ben gelmişim.

Kahvaltıdan sonra Cevdet Bey:

— Buyrun, mektebe gidelim! dedi.

Yola çıktık. Ben nasıl etsem de, Cevdet Bey'le yalnız kalıp işin içyüzünü anlatsam diye düşünüp duruyordum. Hoş anlatsam ne olacaktı? «Yaa, demek sen öğretmen değilmişsin... Hadi güle, güle!» diyeceklerdi. Benim cebimde beş kuruş yoktu. Ne yapardım, nereye giderdim? Yolda giderken, avukat olduğunu öğrendiğim bir adama:

— Mektebimizin matematik muallimi Orhan Bey! diye beni tanıttılar.

Avukat:

— Telgrafınızda hanımefendiyle, çocuklarla geleceğinizi bildiriyordunuz. Yalnız mı geldiniz? dedi.

Demek, muallim Orhan Bey'in geleceği haberi bütün kasabaya yayılmış. Avukata:

— Efendim, ailemi sonra getireceğim. Ev filân tutalım da... dedim.

Avukat:

— Doğru, dedi, evvelâ sizi yerleştirelim de... Kasabamızı beğeneceksiniz zannederim. Boş ev de çoktur.

Mektebe gidinceye kadar yolda karşılaştığımız beş - altı kişiye beni tanıttılar.

Sonra mektebe gittik. Burayı mektep demeğe bin şahit ister. Halk kendi paransiyle on - onbeş tane derme çatma sıra yapıp, bir odaya doldurmuş, olmuş mektep. Mektebin üç odasından birini Cevdet Bey müdür, öğretmen ve idare odası olarak ayırmıştı.

Belediye Reisi:

— Siz geldiniz ya, diyordu, halkın yardımıyla hemen mektebi genişletir, bir - iki oda daha ilâve ederiz.

Cevdet Bey de:

— Şimdilik hep bir arada oluruz, dedi, nasıl olsa ikimizden başka kimse yok...

(Devamı var)

BASIN İLÂN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük :
Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 27 66 00 - 27 66 01
Telgraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 17594—234)

GÜLİVER

BİLGİÇLER ADASINDA

BÜLENT ŞEREN

19

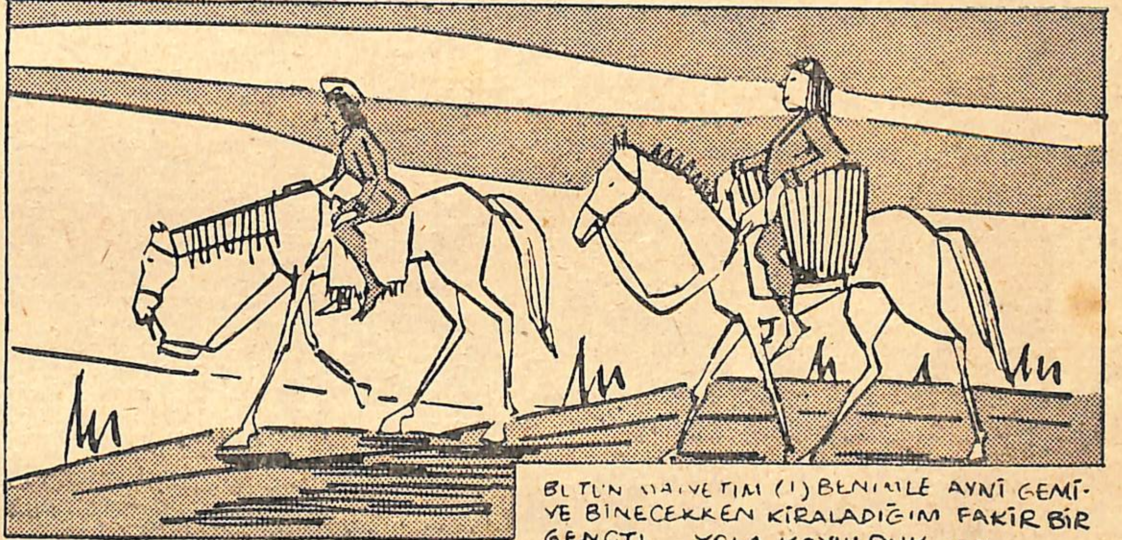
"GÜLİVER, TAM ANAVATANINA KAVUŞMAK ÇARESİNİ BULACAĞI SIRADA, MALDONADO LİMANINDAKİ İDARECİLER TARAFINDAN TEVKİF OLUNMUŞTU..."

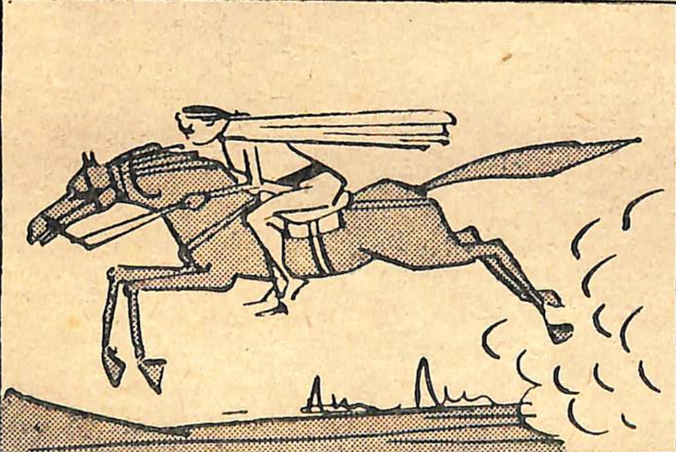

BİRÇOK KİMSELER BENİ ZİYARETE GELDİ... ADINI İŞİTMEDİKLERİ UZAK DİYARLARDAN GELDİĞİM HER TARAFA YAYILMIŞ OLDUĞUNDAN MERAK ETMİŞLERDİ..

BÜTÜN MAİYETİM (!) BENİMLE AYNI GEMİYE BİNECEKKEN KİRALADIĞIM FAKİR BİR GENÇTİ. YOLA KOYULDUK.....

ÖNÜMÜZDEN YARIM GÜNLÜK BİR YOL BOYUNCA DA BİR HABERCİ GÖNDERDİLER. BU HABERCİ KRAL HAZRETLERİNE YOLDA OLDUĞUMUZU HABER VERECEKTİ..

BU ÇEŞİT KABUL LUGGNAGG USLÛBU İDİ.. FAKAT YALNIZ ŞEKİLDEN İBARET OLMADIĞINI ÇOK GEÇMEDEN ÖĞRENDİM. İKİ GÜN SONRA KABUL EDİLİNCE YERLERDE SÜRÜNMEM, TOZLARI GERÇEKTEN YALAMAM EMREDİLDİ...

- DEVAMI VAR -

BİRİSİNİN ANNESİ TURSİL KULLANMAMIŞ

"Bütün komşular Filiz'in küçük köpeği Biber'i pek severiz. Yaramaz, sevimli, kuru sıkı her şeye havlayan bir köpektir. Geçen gün balkona çamaşır asmağa çıkmıştım. Filiz bir arkadaşı ile bahçede Biber'i yıkıyordu. Bir ara gözüm çocukların bluzlarına ilişti. Filiz'inki çok daha beyazdı. Bu fark herhalde Tursil'den geliyordu. Çünkü annesi daima Tursil kullanır..."

Etrafınıza bakınız... Tursil kullanan aileler derhal belli olur.

Tursil bütün tecrübeli ev hanımlarının kullandığı saf sabun tozudur. Tursil'le yıkanan çamaşırlar yıpranmaz ve mis gibi kokar. Tursil elleri bozmaz. Az Tursil çok iş görür. İşte bu yüzden Tursil diğer bütün markaların toplamından fazla satılır.

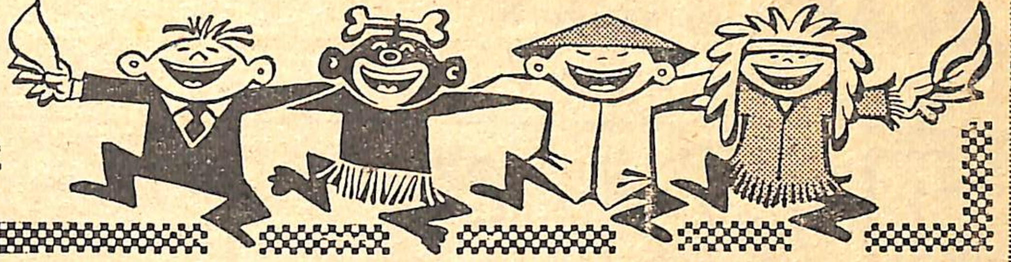

TURSİL şimdi daha zarif kutularda satılıyor

TURSİL gözle farkedilecek derecede daha beyaz yıkar

(Manajans: 1378—236)

Milletler Gülüyor

— Korkuyorum Poool...
— Be, be, be, ben de!..

İntikam

Mister Morris, karısının kendisini mütemadiyen aldattığını öğrenince hemen hasmının eşini buldu, kendisine her şeyi anlattı. Güzel bir sarışın olan Pearl:

— Ne duruyoruz, hemen intikamımızı alalım..

Dedi ve ona yatak odasının kapısını açtı.. Ayrılırken sarışın kadın sordu:

— Karınız sizi kaç defa aldattı?

— Çoook..

— O halde yarın da bu saatte gelin.

M. Morris ertesi gece, bu aşka susamış kadının kolları arasından bitkin bir halde ayrıldı, giderken Pearl elini tuttu:

— Mister Morris yarın da gelecek misiniz?

Adam, yorgun bir sesle:

— Hayır, bu kadarı yeter, dedi, kinim geçti artık!..

— Bozuk param yoktu kocacığım... E, postacıya da bir şey vermek lâzımdı!..

Kadın aklı

Bir iş için gittiği şehirden dönmüştü. Evinin kapısını defalarca çaldığı halde cevap veren olmamıştı. Nihayet karısının da seyahate çıktığını hatırladı. Bir çilingir çağırarak kapıyı açtırıp içeriye girdi. Salondaki orta masanın üzerinde karısının bıraktığı bir tezkereyi buldu. Kâğıtta şunlar yazılıydı:

«Kocacığım, ben gidiyorum, evin anahtarı vestiyerdedir.»

* * *

Ziyaretçi

Hizmetçi:

— Madam bir adam geldi, sizinle randevusu varmış.

— Zenci mi?

— Bilmiyorum, gidip sorayım..

Tezgâhtar

Bir büyük mağazanın erkek tezgâhtarı, kadın eşyaları bölümü önünde duran madamın yanına yaklaştı ve bir şey sormasına meydan bırakmadan konuşmaya başladı:

— Bütün bu kolyeler, bu yüzükler en âdi ve demode cinsinden, taşları da sahte... Kürk mantolarımız gelmedi, çorapların yüzde doksan dokuzu sakat, el çantalarının derileri hakiki timsah değil, yerli plâstikten yapılmıştır..

Madam, başka bir bölüme ilerledi:

— Fakat ben..

Peşinden gelen tezgâhtar hemen lâfını kesti:

— Buradaki bardakların hepsi çatlak, sürahiler çok ince, eve götürmeden kırılır, boşuna burada durmayın, bu mağazada iyi bir mal bulamazsınız..

Bütün bunları dinleyen mağaza sahibinin sabrı tükenmişti. Birdenbire yerinden fırlıyarak sinirli, sinirli tezgâhtarın yanına geldi:

— Sen ne biçim tezgâhtarsın?.. Çıldırdın mı sen?.. Müşteriyle böyle mi konuşulur..

Tezgâhtar:

— Müsaade edin anlatayım..

Patron, artan bir hiddetle tezgâhtarın üzerine yürüdü:

— Sersem,kendini müdafaa etmek için ne saçmalar yumurtlayacaksın?

Tezgâhtar bu sırada kapıdan çıkan madamı göstererek:

— Efendim, dedi, şu madam benim karım!..

Masal

Küçük Mariuccia annesine sorar:

— Anneciğim, bütün masallar, «bir varmış, bir yokmuş» diye mi başlar.

Annesi karşılık verir:

— Hayır, kızım, bazan da şöyle başlar: «Karıcığım bu akşam eve gelemiyeceğim, idare kurulu toplantımız var.»

* * *

Doktorun tavsiyesi

Genç adam girdiği barın tezgâhında arka arkaya tam on yedi kadeh kokteyl içti. Onu hayretle seyreden barmen sordu:

— Bu kadar içkiye nasıl tahammül ediyorsunuz?

Genç adam gülümsedi:

— Daha içebilirdim fakat geçenlerde onsekiz kadeh içtikten sonra doktora gittim, bana bu kadar kâfi, devam etme, dedi!

— Lûtfen çıkınız..
— Aman estağfurullah.. Sizden sonra!

Ne görmüş?

Zengin kadın bir mecliste arkadaşlarına anlatıyordu:

— Geçen hafta beş defa tiyatroya gittim.

Dinleyenlerden biri sordu:

— Tiyatroda en hoşuna giden şey nedir?

— Salı günü çok güzel üç şapka ile, Perşembe günü gördüğüm şık ve zarif kostüm hoşuma gitti..

* * *

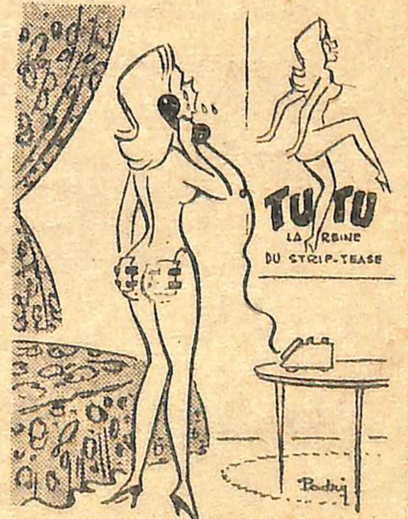
Artist

Stüdyoda bütün gün çalışarak yorulmuş olan sinema artisti akşamleyin omuzları açık bir tuvalet giydi ve ziyafete hazırlandı. Bir aralık kocasına:

— O kadar yorgunum ki, evde kalmayı tercih ederim, dedi.

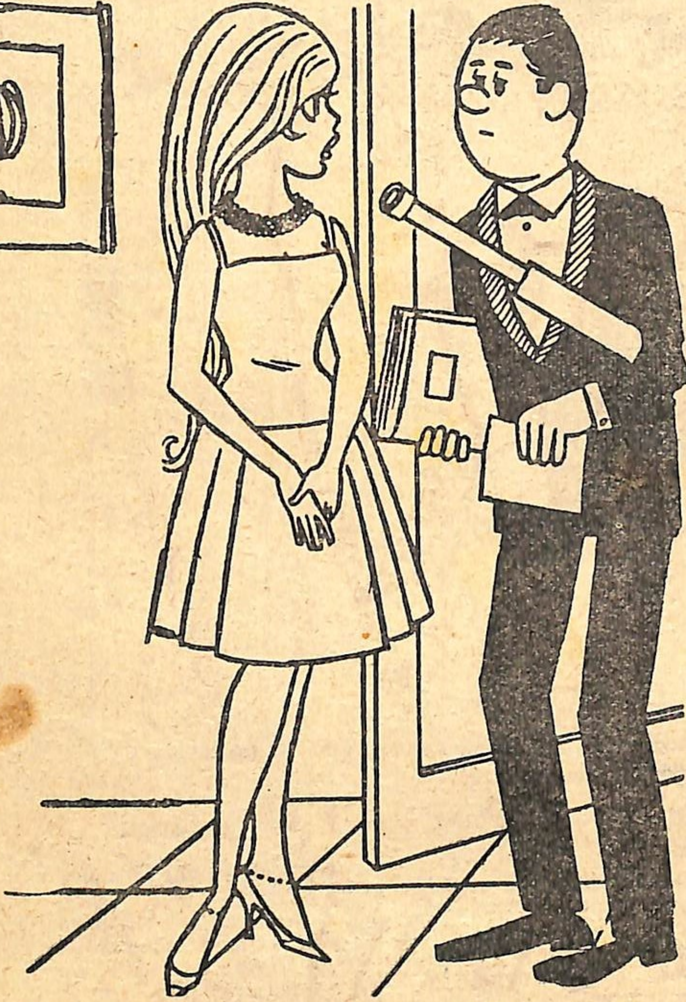
Gayet anlayışlı bir adam olan kocası mânalı, mânalı gülümsedi:

— Öyleyse giyin de yatalım.

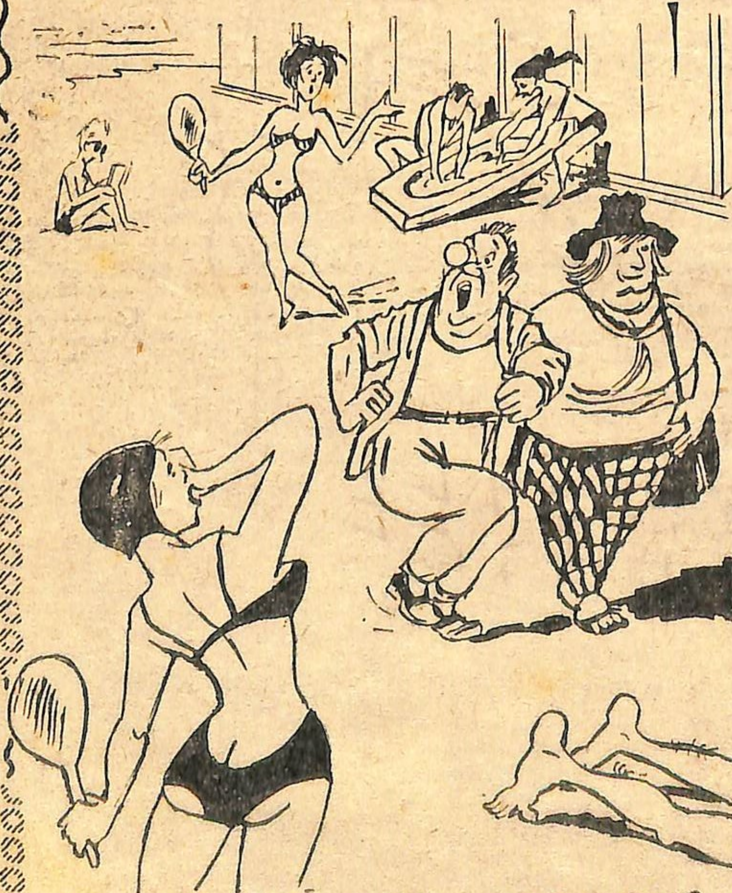

— Çok feci bir otomobil kazası geçirdim... Görenler tanımıyacak!

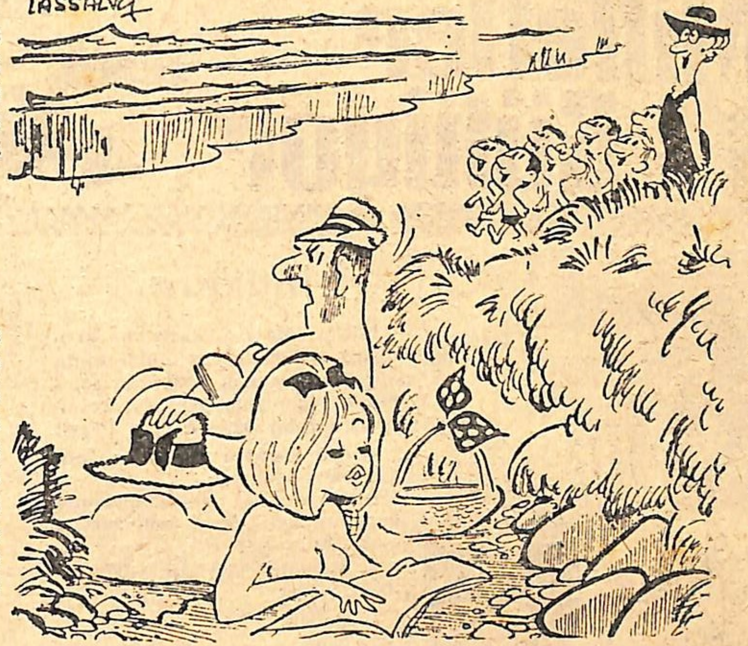
Dünya Karikatürleri

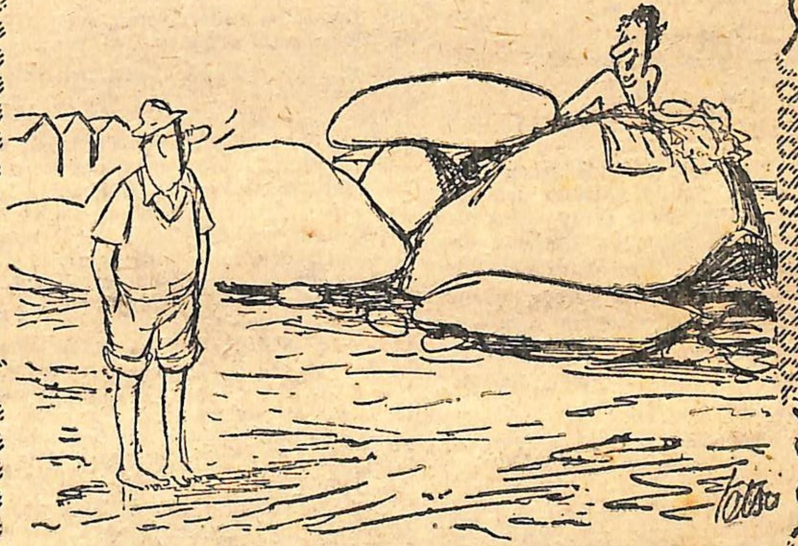
—HAY AKILSIZ, HAY!.. BUGÜN ASTRONOMİ DEĞİL, ANATOMİ DERSİNE ÇALIŞACAĞIZ!

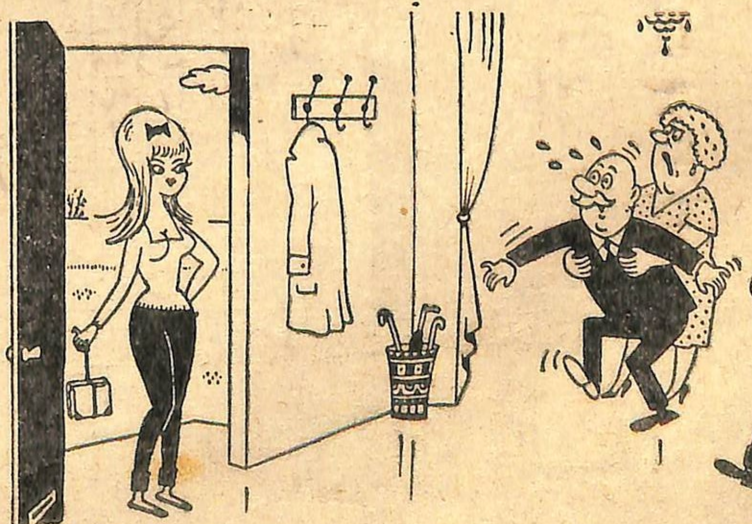
—NASIL?.. BİR DAHA GÖZ KIRPAR MISIN?

—ÇOCUKLAR DİKKAT!..

—AFEDERSİNİZ MÖSYÖ, MAYOMUN FERMUARI SIKIŞTI, ÇEKİVERİR MİSİNİZ?..

—DUR AYOL, DUR... SENİ DEĞİL, OĞLUMUZU ARIYOR!

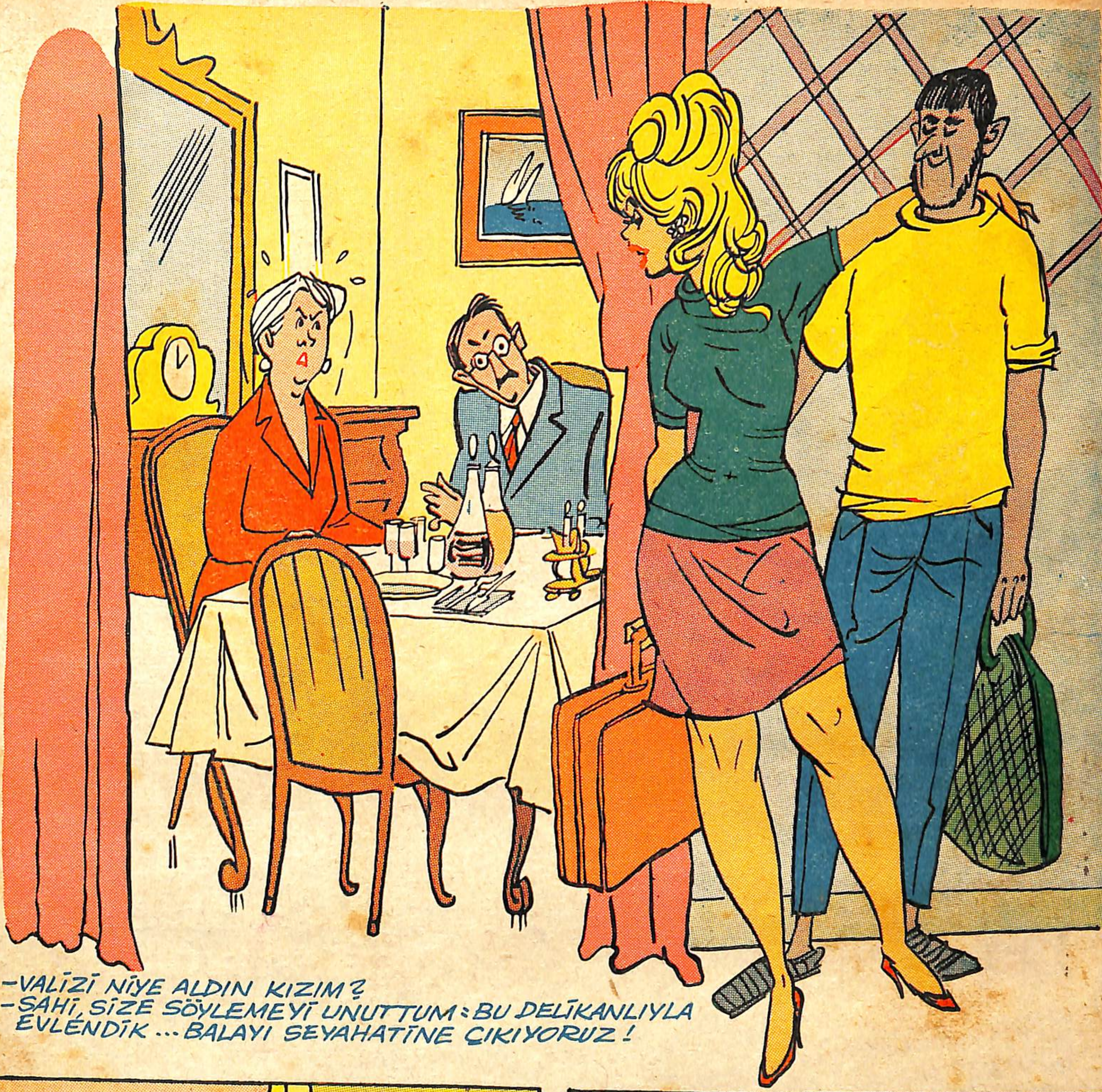

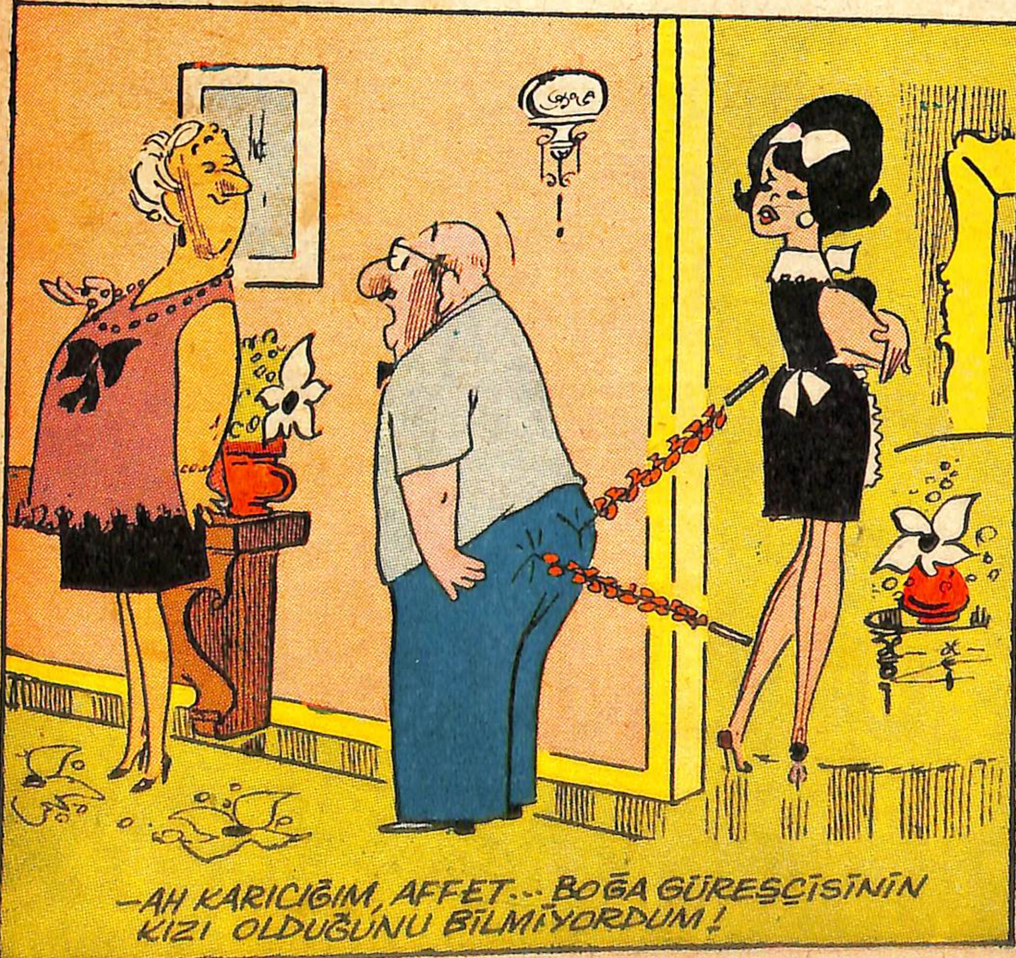
Ziraat
Bankasındaki
tasarruflarınız
istikbalinizi
sağlıyacak
huzur
verecektir

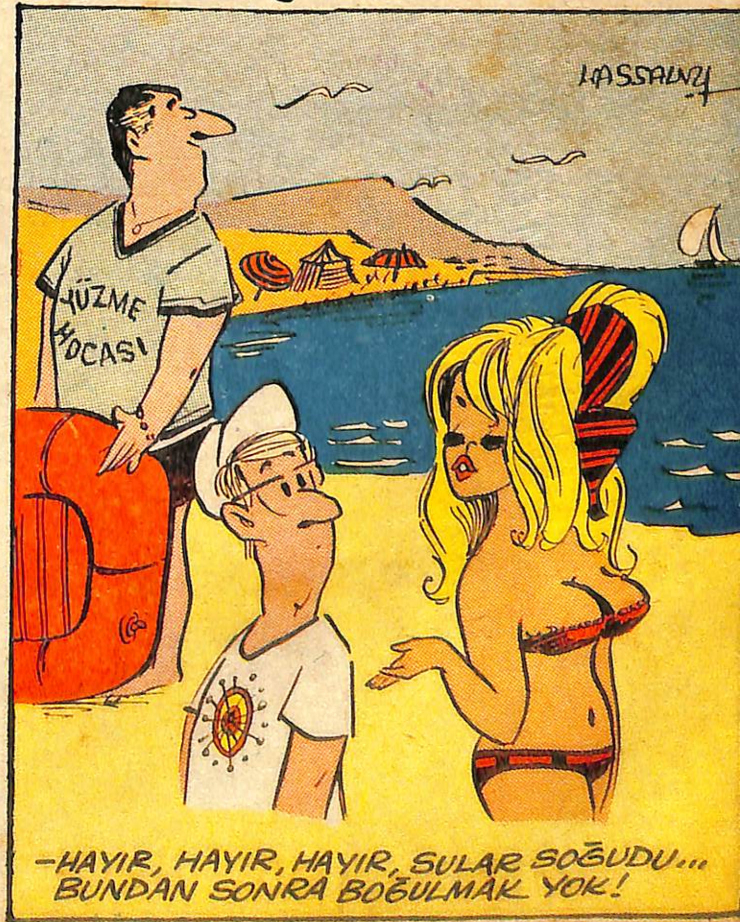
T.C. ZİRAAT BANKASI

(Basın: 2905—239)

Akbaba

-VALİZİ NİYE ALDIN KIZIM?
-SAHİ, SİZE SÖYLEMEYİ UNUTTUM: BU DELİKANLIYLA EVLENDİK... BALAYI SEYAHATİNE ÇIKIYORUZ!

-AH KARICIĞIM, AFFET... BOĞA GÜREŞÇİSİNİN KIZI OLDUĞUNU BİLMİYORDUM!

-HAYIR, HAYIR, HAYIR, SULAR SOĞUDU... BUNDAN SONRA BOĞULMAK YOK!